

నవతెలంగాణ

4 ఏప్రిల్ 2021

తెలంగాణ సాయిద్
రైతాంగ పోరాటం

మాకు గొప్ప స్వామ్

ప్రాందరాబాద్ లో
ఫిలిం స్టూడియోలు

... నేను ఎప్పుడూ గమనించని విషయాలు ...

ఉన్నపక్కన లాక్డాన్ ప్రకటించినప్పుడు ఒక్కసారిగా బంధీనయ్యాను...
అక్కెరియం గాజుగోడల మధ్య దిక్కుతోచని చేపలా!..

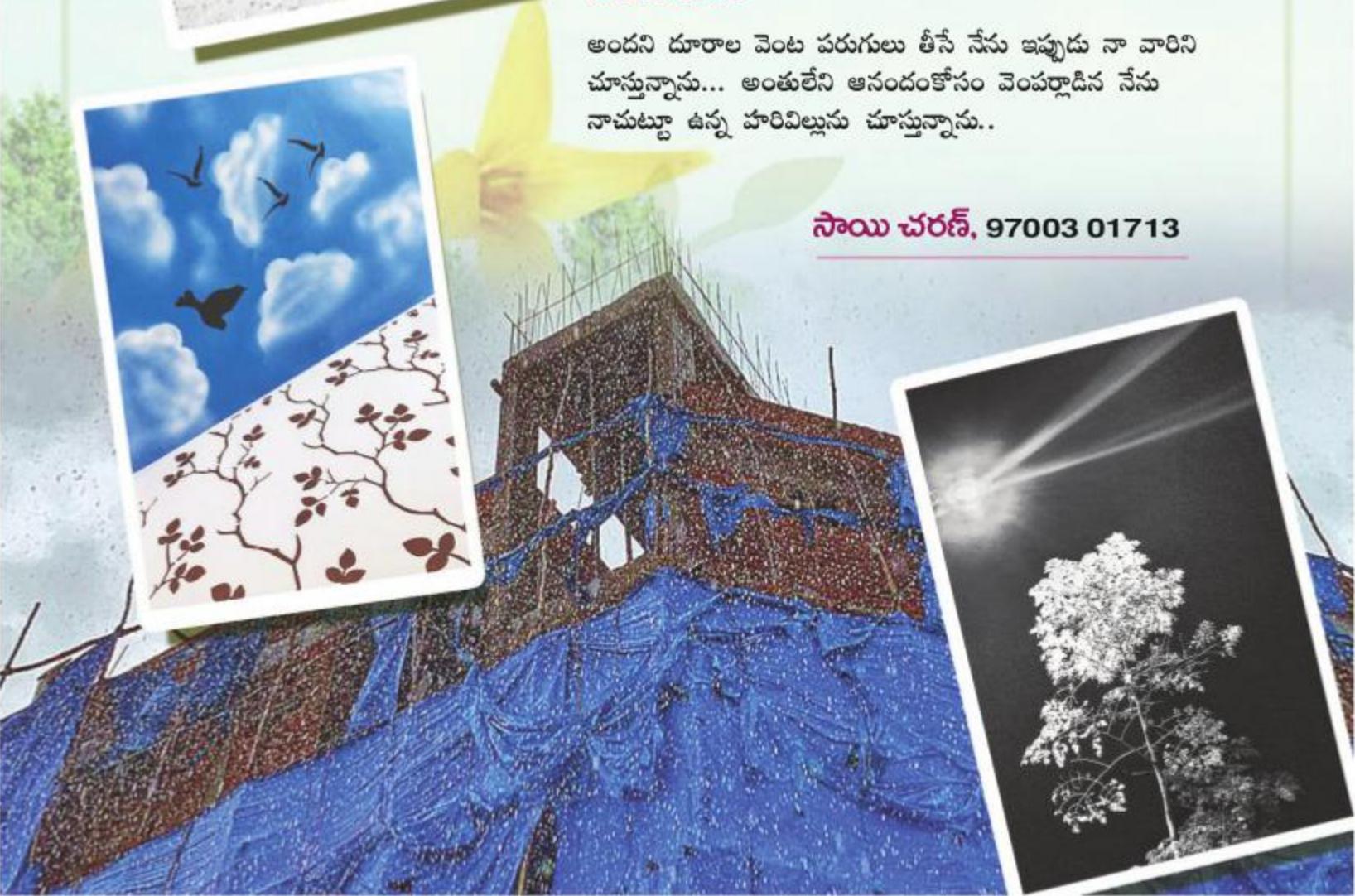
చలనం ఆగిపోయిందనిపించింది... ఊపిరాడని పరిస్థితిలోకి
నెద్దినేయబడ్డానుకున్నా... కానీ నా మనసుకు తెలుస్తోంది...
ఇప్పుడే ఊపిరి హీల్యూకోవడం మొదలైందని !...

రోజుా చూసేవే... అప్పటి వరకూ చాలా అల్పమైనవిగా
అనిపించేవేవో... నా కళకు ప్రత్యేకంగా ఆకట్టుకోసాగాయి....

ఒకప్పుడు పట్టించుకోని పలకరింపులన్నీ దోసిలిలో ఏరుకునేలా...
నేను ఎవరో ఏంటో తెలుసుకునేలా... నా కోసమే ఎదురు చూసేవారిని
నేను చూసేలా...

అందని దూరాల వెంట పరుగులు తీసే నేను ఇప్పుడు నా వారిని
చూస్తున్నాను... అంతులేని ఆసందంకోసం వెంపర్లాడిన నేను
నాచుట్టూ ఉన్న హరివిల్లును చూస్తున్నాను..

సాయి చరణ్, 97003 01713

కవర్ స్టోర్స్...

6 | తెలంగాణ సాయిద్ రైతాంగ పాశిరాటం

మాకు గొప్ప సూఫ్తి

- వివి రమణ రాము

చౌరస్తా...

పాలు నేలపాలు ... 5

- చింతపట్ల సుదర్శన్

సింగిల్ పేజీ కథి...

నా నమ్మకాన్ని ఒమ్ము చెయ్యకు నాన్న... ... 12

- కొమూరి భరత్

పాత పుస్తకం...

"దూఢిమేడ" ... 13

- సీపాచ్.ఉపారాణి

ప్రోకెక్ట వ్యాసం...

ప్రైందురాబాదీలో ఫిలిం స్నౌడియోలు ... 14

- హెచ్.రమేష్ బాబు

చిన్న కథి...

పాఠికతో అగచాట్లు ... 16

- జ్యోతి ముఖ్యలు

కథి...

సురభి... ... 18

- సుభాషిం తోట

పాటల ముచ్చటి...

పరవత్కు తీసిన వలపు పాట ... 20

- తిరునగరి శరత్ చంద్ర

నెకులీక...

పట్టుల లోకం ... 22

- లక్ష్మీజు ప్రపుల్ల చంద్ర

సమిక్షలు

అక్షర యజ్ఞం అక్షరాస్తుం ... 25

- అమిర్ భాష

ఈ వారం కవిత్వం

మేమేట్లూ గర్వించాలి? ... 26

- విలిగి కృష్ణ

రేపటి భయమై నీవు.. - సీ సాహితి

పెరుగుతున్న అసమానత

వీరైనా పెరుగుతుండడం అంటే మంచిదే అనుకుంటాము. ఇది దిగజారదంలో పెరగడం. అంటే ముండుకు పోవాల్సింది వెనక్కి వెనక్కి పడిపోతున్నాయి. ప్రీతి పురుషుల మధ్య అసమానత మరింత పెరిగిపోతుండటం సామాజికులకు అందోళన కలిగించే అంశం. ఈ అసమానతలు తీవ్రమైన సామాజిక సమస్యలకు కారణంగా మారుతాయి. ప్రీతి పురుష సంఖ్య నిష్పత్తి కూడా చాలా తేడాలున్నాయి. అసమానతలు అధ్యాత్మిక కాలాలో తగ్గాల్సింది పోయి పెరుగుతున్నాయి.

ఇటీవల వరల్ ఎకనామిక్ ఫోరమ్ విదుదల చేసిన నివేదిక ప్రకారం భారతదేశంలో ప్రీతి పురుషుల మధ్య అంతరం అరవైరెండు శాతంగా నమోదుయింది. మొత్తం సూటాయాభై ఆరు దేశాల్లో మన దేశస్థానం 140వ స్థానంగా నిలిచింది. గత యేదాది అంటే 2019లో పోల్చితే 2020లో 28 స్థానాలు దిగజారి, తిరోగుమనంలో పెరుగుదల కనపరచింది. ఇక దక్కిణాసియా దేశాలుయన బంగ్లాదేశ్, సేపాల్ భూటాన్, తీలంకలు మన కన్నా మెర్గిన స్థానాల్లో ఉన్నాయి. ఆర్థిక విషయాలకు వస్తే పురుషులు సంపాదించే ఆధాయంలో అయిదింట ఒక వంతు మాత్రమే ప్రీతి పొందగల్లుతున్నారు. ఆర్థిక విషయాలలో తీవ్ర అంతరం కనపడుతోందని నివేదిక తెలిపింది. ఇక రాజకీయాలలో 2019లో 23.1 శాతంగా ఉన్న మహిళా మంత్రులు, 2020 సంవత్సరాల్లో 9.1 శాతానికి పడిపోయింది. మహిళా కార్బ్రిక్ శాతం కూడా పడిపోయింది. పురుషుల్లో నిరక్షరాస్తత 17 శాతం ఉంటే, ప్రీతి నిరక్షరాస్తత 34 శాతంగా పుండి. అరోగ్యం, రాజకీయ సాధికారతలో భారత్ ఇంటగా దిగజారటాన్ని నివేదిక తేటటెల్లం చేసింది.

ఇవి కేవలం లెక్కలు మాత్రమే కాదు. మన దృష్టధానికి సంబంధించిన పర్యవేసానపు ఫలితాలు. ఈ లెక్కలు ఇంకా అదివాసి, దళిత, వెనుకబడిన వర్గాలకు సంబంధించి చూసినట్లయితే మరింత భయంకరంగా మనకు కనపడుతుంది. ప్రజాసామీక వ్యవస్థలో అధునిక భావాలలో అందరూ సమాన మనే రాజ్యాగ్రహ విలువల ఆధారంగా సమాజం ఎందుకు ఎదగలేక పోతోంది. మనం చదువుకునే రాసుకుస్తువి ఆచరణలో భీస్తుంగా ఎందుకు కనపడుతున్నపనేది తలెత్తుల్చిన ప్రశ్న.

సమాజంలో ప్రీతి పురుష సమానత విషయంలో అనేకంగా భూస్యామిక భావాజాలంలోనే కొనసాగుతున్నాయి. అందుకు లేదుగా కేంద్రంలో మన వాద ఆలోచనలు కలిగిన వారు అధికారంలోకి వచ్చారు మహిళల పరిస్థితులు మరింత దిగజారాయి. ప్రీతి వండించే మాత్రమే పరిమితమయి ఉండాలని, పురుషులకు సేవ చేయటానికి, పిల్లల్ని కనిపెంచటానికి మాత్రమే పరిమితమయాలనే వివ్యాప్తారిత ఆలోచనలను బహిరంగంగానే వెలిబుచ్చుతున్న నేతల పాలనలో ఇంత కంటే మంచి ఫలితాలను మనం చూడలేదు. అసలు అన్యాయాలకు, హత్యలకు, అత్యాచారాలకు గురయ్యే వారిని రక్షించడానికి మేము లేమని నిస్మిగ్నుగా చెబుతున్నారంటే, వారి అంధయగ్ప ఆలోచన ఎలా పుండో అవగతమారుంది. వీళ్ళ ప్రభావ కారణంగానే మహిళల స్థితిగతులు మరింత దిగజారాయి.

ఇంకో రెండోవైపు మొత్తంగానే సమాజంలో ఆర్థిక వరమైన అంతరాలు పెరిగాయి. దారిద్ర్యం, నిరుద్యోగిత, ఉపాధి లేమితను పెరిగింది. సామాజిక పరమైన వివ్యక్తతలూ పెరిగాయి. ఈ రకమైన అసమానతలు ప్రీతి పురుషుల అసమానతలనూ పెంచింది. వందేళ్ళ క్రీతం మహిళలు సాధించుకున్న హక్కులకు నేడు ముఖ్య వాటీల్లుతున్నదని' సామాజిక విశేషకులు చెప్పిన విషయం ఎంత వాస్తవమైందో అర్థమవుతుంది. అందుకే మహిళలు చైతన్య వంతమై పోరాదాల్సిన అవసరాన్ని ఈ నివేదికాంశాలు గుర్తు చేస్తున్నాయి.

పద్మావు నువ్వు బురదలో మరి..

స స మ ప స మ ప ని
మ వ స ని ప మ రి స రి
నన్ను వేధించే వెధవాయివి నువ్వేనని....
దారి కానే ఆ దొగోడివి నువ్వేనని....
నాకు అనిపించింది... నమ్మకం కుదిరింది
అన్ని తెలిసాచ్చి... సీ గుట్టు రట్టయ్యంది

పల్లవి :

పద్మావు నువ్వు బురదలో మరి.. దిగేకొద్ది లోతులే అది
పద్మావు నువ్వు బురదలో మరి.. దిగేకొద్ది లోతులే అది
నిజంగా నిజంగా ఇలా ఆ హూట్ పొరపాటుగా

చరణం :

ఈ ఇమ్మలోనే దాగి ఉంది మాయరోగము
తనవైపే నిన్ను లాగుతుంది మోచాపాశము
బహు..బహు..బి..బ....
సీ చేతిలోనే దాగి ఉంది దాని కళ్ళము
నువ్వు వదలగానే చూడకుండి మిట్ట వల్లము
బహు..బహు..బి..బ....
ఎప్పటికీ అదే స్థితి... దారుణామీ పరిస్థితి
ఎప్పటికీ అదే స్థితి... దారుణామీ పరిస్థితి
వలపు గుర్తమెక్కి వడితే విరిపోద్ది నద్ది పద్మావు నువ్వు)

చరణం :

మీ నాన్న రోజు చదువుతాడు తిట్ల దండకం
నీ బుధ్మి మారి బాగువడితే ఎంతో సంబరం
బహు..బహు..బి..బ....
మా అన్నలిద్దరు చేస్తారు పోలీసుడ్డోగం
కంటపడితే చూపుతారు వారి హస్తలాఘవం
బహు..బహు..బి..బ....
బతికుంటే బలుసాకు... ప్రేమంటే భతర్మాకు
బతికుంటే బలుసాకు... ప్రేమంటే భతర్మాకు
వయసులోనే ఉన్నోళ్ళకు బాధ్యతయే క్షేమకరీ
(పద్మావు నువ్వు)

“స్వాదెంట్ నెంబర్ 1”

చితుంలోని “నన్ను ప్రేమించే మగవాడివి నువ్వేనని”
పాటకు పేరదీ. రచన : చంద్రబోస్

- డా.బి.బాలకృష్ణ, 9948997983

కన్నటి చినుకులు

మనసులోని ఆవేదన
విశ్వమంత విస్తరించినా
కన్నటి బొట్టుగా రాలిపడితేనే
గుండె బరువు తగ్గిది,
ఒక్కో బొట్టు
వెచ్చని అదుగులేస్తూ
ఓచార్చు తీరం చేరుతుంది!

మౌనం మొలకెత్తుతుంటే
శూన్యపుత్తిగలుజి
దేహమంతా అల్లుకపోతాయి,
జీవితం చీకరించేది కాకమందే
వెలుతురుహస్తం తోడై
స్నేచ్ఛాగీతిక పలికించాలి!

గులాబికేం తెలుసు
గుచ్చుకునే ముల్లు బాధ,
ముల్లుకేం తెలుసు
వాడిపోయే గులాబీ బాధ,
అందమైనవస్తీ తాత్కాలికమే
పొందలేనివస్తీ విషాదమే,
వికసించెది ఒక్కరోత్తైనా
పరిమళం జీవితాంతం,
కుమిలిపోయేది క్షణమైనా
అంతమయ్యేది జీవనం!

చినుకులుగా రాలే కన్నట్టు
సముద్రమంత లోతును చూపిస్తాయి,
మీఱుగురులుగా వెలిగే ఆనందాలు
వెన్నెలలాంటి జీవితాన్ని చూపిస్తాయి!

- పుట్టి గిలధర్, 9491493170

సోపతిపై మీ స్వందనలు sopathisunday@gmail.comకు పంపించండి

పాలు నేలపాలు

'నైవేద్యం కన్నా అభిషేకం మిన్న' నైవేద్యం వద్దు అభిషేకం ముద్దు' అన్న ప్రచారం 'జీవు' అందుకుంది. ఇప్పుడు రాజు చిత్రపటాల ముందు పాల గిన్నె కనపడ్డం లేదు. అభిషేకాలు జీరోందుకున్నాయి. చిత్ర పటాలు పాలతో తడిసి ముద్దుయి పోసాగేయి. రాజులు తిరిగి రానిలోకాలకు ఎగిరేరు. రాజ్యాలు ఎగర్లేక పేర్లు మార్చుకుని ఉన్న చోటే ఉన్నాయి.

కానీ చిత్ర పటాలకు పాల అభిషేకం మాత్రం కొనసాగింపు కొనసాగిస్తానే ఉన్నది.

- చిత్రపట్ల సుదర్శన్, 9299809212

ఆపు పాలు ఇన్నుంది. గేదెకూడా పాలే ఇన్నుంది. మనములు పాలు తాగుతారు. మనుషులే కాదు పిల్లలు కూడా పాలు తాగుతాయి. పిల్లలు సంగతిమాకాని మనుషులుమాత్రం పాలని తాగడం కోసమే కాదు ఇంకోలా మరోలా కూడా వాడుతారు. అందుకే కదా సెత్తిన పాలు పోశాపరోయి' అనే మాట పాప్యలర్ అయ్యస్తింది.

అనగనగా ఓ రాజ్యం వుంది. రాజ్యం అన్నాకా రాజు రాజ్యమే రాజులూ ఉన్నాక వస్తులు కష్టే తస్తులు లినే ప్రజలూ ఉండాలిసియే కద! రాజకి ప్రజలు కన్న బిధ్యలు అవడం మాట తద్ద అబద్ధం నేలిచీరకాయలో నేయి అవును కాని ప్రజలకి మాత్రం రాజు కన్న తండ్రికన్నా మూరెదూ బాచెడూ ఎక్కువే!

రాజులందరికి రకరకాల పిచ్చులు' వుంటాయి. వాడిని పిచ్చులు అని కాక ఇష్టాలని, అభిరుషులనీ అనే వాళ్ళ ఉంటారు.

మన అనగనగా రాజ్యంలో రాజుకి పాలు అంటే చచ్చేంత ఇష్టం. చచ్చేంత ఇష్టం అంటే ఉత్తి వుణ్ణానికి చస్తాడని కాదు. పాలకోసం అవసరమైతే ఎవడి చెప్పులైనా చావగోల్చే మూసేస్తాడన్న మాట. ఈ మాట ఓ చెవిలో అలా ఉంచుకుని కథలోకి దిగుదాం.

రేజిరోజుకే గొరైల్లాంటి ప్రజలు తెలిచిమీరి పోతున్నారని జానాబిత్తుడు లోకని కూడా తిర్గిస్తున్నారని పస్తులూ, తస్తులూ తప్పించుకోవడానికి ఎదవ్వేషాలు వేస్తున్నారని రాజుకి 'అనుమానసందేహదవుతాడు' వచ్చింది. ఖజానా ఖాళీ అవగానే కనిపేస్తుండటం ఇందుకు కారణం. అని రాజు ' ఇమాజినేషన్సేషన్సాహ' అయితే నాచ్చిగ్రెండ్ దాన్నింగ్ దాన్నీ వాటికే విటికే వేటికి కోతలేని వాటికే వనూక్కస్తే ఖర్యయిపోతున్నాయని కాకుండా ప్రజలకు తనంటే భయమూ భక్తే తగ్గిపోతున్నాయని దిగులు వడ్డాడు.

రాజు దిగులు పడ్డం చూసి పరివారమంతా దిగులుపడ్డది. సమస్య పరిష్కారానికి బాగా అలోచించి, రాజు మీసాలకు 'మాలివీదార్' సంపెంగ్ నూనె రాస్తన్న సమయంలో చక్కటి నలహా అడ్యుయి' చేశారు.

దేశ దేశాల నుంచీ దిగిపోయారు పెన్నిట్టు పేపర్లు రంగులూ కుంచెలూ పట్టుకుని చిత్రకారులు. ఒకడి కాదు రెండు కాదు వస్తోండు కాదు వేల నంబులో రాజుగారి చిత్ర పటాలు రదీ అయిపోయేయి గోడలమీదకి ఎక్కువానికి. రాజు తలుచుకుంటే గోడలకూ మేకులకూ చిత్ర పటాలకూ కొడవేముంటంది గనక రాజ్యంలో కార్యాలయాలన్నీ రాజుగారి చిత్ర విచిత్రమైన పటాలలో కిక్కిరిసి ఉక్కిరి బిక్కిరయిపోయేయి. రాజు చిత్రపటాలు వాడవాడలా! చిత్రపటాలు రాజువి ఇందింటా!

సారికే చిత్రపటాలు పెట్టుకోవడం వల్ల ప్రజలకు రాజు మీద భక్తే ముఖ్యంగా భయమూ ఉన్నట్టు తెలిచు కదా. అందువల్ల రాజుచిత్ర పటానికి పూజలు మొదలయ్యాయి. పూజలన్నాక నైవేద్యం లేకుండా పూర్వవు కదాజ రాజుకి ఏమిష్టం 'పాలు' కదా ఆ మాట మీ చెవిలో ఉండి కదా!

రాజు చిత్ర పటానికి 'పాటు' నైవేద్యంగా పెట్టడం 'మొదలై అరంభమై రోట్టెనైపోయింది. అయితే రాజు చిత్రపటానికి నైవేద్యంగా ఉంచబడిని పాలు ఆపువైతేనే, గేదైతేనే పాల పాడివైతేనే ఏం

చెయ్యాలో ఎవ్వకే అర్థం కాలేదు. దేవుడికి నైవేద్యంగా పెట్టేన పాలని ఆ తర్వాత ప్రసాదంగా భావించి సేవస్తే దేవుదేం పెద్దగా పట్టించుకోదు కానీ రాజుకేపిషయం తెలిసే భయంలేని ప్రజలకి భయం నేర్చుమా!

చిత్రపటం పాలుతాగు ప్రజలు భయం తాగుతున్నారని కాని పాలు తాగడం లేదు. గిన్నెల్లో అలా చిత్ర పటాల ముందున్న పాలు చూసి ఉసురుషున్న పిల్లలు తర్వాత మ్యావసుండా దొంగచాటుగా దూడికాళ్ళతో వచ్చి పాలు తాగి ప్రేపుమనసాగేయి. రాజంటే ప్రజలకు భయం కాని పిల్లలకేం భయం. రాజు చిత్ర పటాల ముందు కనపడ్డ పాలను తాగి రాజ్యంలో పిల్లలు పులులూ బలిసే మ్యాపుమనసాగేయి.

ఈ విషయం తెలిసి రాజు గోదకు తల బాదుకున్నాడు. కిరీటం ఉండడం 'నయం' అయింది. పరిషోం పరుగులు పెట్టేంది. తన చిత్ర పటం ముందు వుంచబడ్డ పాలను 'క్యాట్ పిల్లలు' తాగడం తల్లుకోలేకపోయేదు. రాజ్యంలో పిల్లలన్నిండినీ చంపేసి పాపం ముటునికి ఎత్తుకోలేదు కనుక అనుభవం వల్ల తల మీద ఒక్క వేంటుక కదా మిగలని సీనియర్ మంత్రిని 'అడిగేడు సంప్రదించేదు'

నైవేద్యం కన్నా అభిషేకం మిన్న' నైవేద్యం వద్దు అభిషేకం ముద్దు' అన్న ప్రచారం 'జీవు' అందుకుంది. ఇప్పుడు రాజు చిత్రపటాల ముందు పాల గిన్నె కనపడ్డం లేదు. అభిషేకాలు జీరోందుకున్నాయి. చిత్ర పటాలు పాలతో తడిసి ముద్దుయి పోసాగేయి.

రాజులు తిరిగి రానిలోకాలకు ఎగిరేరు. రాజ్యాలు ఎగర్లేక పేర్లు మార్చుకుని ఉన్న చోటే ఉన్నాయి. కానీ చిత్ర పటాలకు పాల అభిషేకం మాత్రం కొనసాగింపు కొనసాగిస్తానే ఉన్నది.

తెలంగాణ సాయిద్ రైతాంగ పోరాటం

మాకు గొప్ప స్వాధీనం

- ఎవి రమణ రావు, 9848809990

2020వ సంవత్సరం సంఘభిత కాలంగా మనముందు నుంచంది. కోవిడ్-19 బాదితులకు జబ్బునో, మరణాన్నో పరిచయం చేసిన సంవత్సరం. ఉద్యోగాలు పొగొట్టుకున్న కోట్ల మంది ప్రజలకు జీవనాధారం కోల్పోయిన సంవత్సరం. ఇంటికి పరిమితమైన కోట్ల మంది బాల జాలికలకు మానసిక సమన్వయాలు కల్పించిన సంవత్సరం. అలాగే నియంత్రుత్వపు రాజ్యానికి వ్యక్తిరేకంగా నిలుచున్న ప్రజా సమాచారాలు తమ సాహా సానికి చాలా ఎక్కువ ధర చెల్లించిన

సంవత్సరం కూడా అలాగే
ఈ సంవత్సరం
ప్రారంభంలో ఒక
శాంతియుత ఉద్యమం
‘పోర సపరి
చట్టం’
వ్యక్తిరేకంగా

బయలు దేరితే, సంవత్సరాంతానికి దైతు ఉద్యమం రూపంలో మన కళ్యమందుకు వచ్చింది.

ప్రజల నిరసనను ఎంత నల్ల చట్టాలైనా ఎంతోకాలం అపలేవు. కరోనా వైరస్ దాడి అటు పీమ్యాటు లాక్ డోన్ విధింపు ఇలా ఎన్ని అడ్డంకులు వచ్చినా లక్షలాది మంది దైతులను ధిరీ సరిహద్దులకు రాకుండా ఏ శక్తి అడ్డుకోలేక పోయింది.

ఘూషి పూర్ సరిహద్దు

నేను నా మిట్రులు స్వేచ్ఛా టి.వి తెలుగు యూట్యూబ్ చానల్ తరఫున సందర్శించిన మొట్టమొదటదే ప్రాంతం ఇది. దీన్ని ధిరీ ఘూషిపూర్ సరిహద్దుగా పిలుస్తారు. దైతులను ధిరీలోకి మరింతగా రాకుండా పోలీస్‌ను రక్షణ కంచెలను ఏర్పాటు చేసిన

ప్రాంతం అది. బ్యారికెండ్ దిమ్మెలు, ముళ్ళులీగలు, క్రైస్తతో మాత్రమే ఎత్తగలిగిన ఇనువ దిమ్మెలు రోడ్స్‌కు అడ్డంగా పోలీసులకు, దైతులకు మద్య వేయబడ్డ ఆ ప్రాంతానికి చేరుకోవడం మాకు

అంత నులభం కాలేదు. ఆ ప్రాంతానికి

**తెలంగాణ సాయంద రైతాంగ
పోరాటం మాకు గొప్ప
స్వాధీనిచ్చిందని వారు
చెప్పడం విశేషం. ఎంతకాలం
ఇలా ఉంటారు ప్రభుత్వం మీ
మాట వింటుందనుకుంటు
న్నారా? అని ప్రశ్నించాం
వారందరి సమాధానం
బక్కటే ప్రభుత్వం విని
తీరావ్చిందే అప్పబేడాక
జక్కడనుంచి కదిలేది లేదు
లక్షల కోట్ల రూపాయలు
కార్బోరేట్లకు మాఫీ చేసిన
ప్రభుత్వం మాకోసం ఈ
మాత్రం చేయలేదా? అని
కూడా వారు ప్రశ్నించారు.**

ఎవరిని రానివ్యకుండా పోలీస్లు అనేక వరుసలలో అడ్డంగా నిలుచేసి ఉన్నారు. మాట్యాక్స్ డ్రైవర్ అనేక సందుగొందుల గుండా తిప్పి మమ్మల్ని కిలోమీటర్ల పొదుపున నిలిచి ఉన్న వాహన శ్రేణి పద్ధతు సాధ్యమైనత దగ్గరగా తీసుకువెళ్ళ గిలిగాడు. రోడ్స్టూక్స్ ఇరువైపుల వందల కొద్దీ త్రాక్టర్లు, రోడ్స్టూక్స్ మీద దేరాలు, త్రాక్టర్లపై దేరాలు, ప్రతి దేరానిండా మనుషులు. ఒక్క క్రూణం పాటు మనుషులు ఇలా ఎలా రోడ్స్టూక్స్ జీవిస్తారు. అన్న గగురాయటు కలిగింది. ఉత్తర ప్రదేశ్, ఉత్తరాఖండ్ రాష్ట్రాలకు చెందిన అనేక మంది రైతులు ఆ త్రాలీ ఇళ్లలోనే నెలల తరబడి ఉంటున్నారు. అక్కడ ఉన్న పై టపర్ పేమెంట్ పైన చాపలు, వరుపులు పరుచుకొని అనేక మంది రైతులు కబుర్లు చెప్పుకుంటున్నారు. వారిలో కొంతమంది నవంబర్ 26 నుండి అక్కడ ఉంటున్నవారే. మమ్మలను చూడగనే ఆప్యాయంగా చాయ్ తాగి వెలుదురు గాని రండి అని ఆహ్వానించారు. తెలంగాణ సుంచి వచ్చామని తెలియగానే

తెలంగాణ సాయంద రైతాంగ పోరాటం మాకు గొప్ప స్వాధీనిచ్చిందని వారు చెప్పడం విశేషం. ఎంతకాలం ఇలా ఉంటారు ప్రభుత్వం మీ మాట వింటుందనుకుంటున్నారా? అని ప్రశ్నించాం వారందరి సమాధానం బక్కటే ప్రభుత్వం విని తీరావ్చిందే అప్పబేడాక జక్కడనుంచి కదిలేది లేదు లక్షల కోట్ల రూపాయలు కార్బోరేట్లకు మాఫీ చేసిన ప్రభుత్వం మాకోసం ఈ మాత్రం చేయలేదా? అని

మాత్రం చేయలేదా? అని కూడా వారు ప్రశ్నించారు.

మేము వెళ్లేనరికి అక్కడ వున్న పోడియం పద్మ ఓ మహిళా రైతు ఆవేశ హరితంగా ప్రనంగి స్తుండటం మా కంట పడింది. ఆ త్రాక్టర్లు వరుస మధ్యలోనే ఒక బెంట్ లో ఉచిత సేవలు అందిస్తున్న దాక్టర్ల బృందం కనబడింది.

రోడ్స్టూక్స్ తాత్కలికంగా ఏర్పాటు చేసిన సీబీని పుద్దిచేసే యంత పరికరాలు కనబడ్డాయి. అనేక రైతు సంఘాల బ్యాంక్లు, డిమాండ్ పోస్టర్లు దర్శనమిచ్చాయి. మేము వెళ్లిన కాసేవబేకే రాకేవ్ తికాయత్ అక్కడికి చేరుకున్నారు. వందలాది మీడియా మిత్రులు అయినను చుట్టుముట్టారు. బ్యారెక్ట్ పద్మ సుంచి మీటింగ్ ప్రదేశానికి చేరుకోవడానికి, మీడియా మిత్రులు అడిగే ప్రశ్నలకు బదులు ఇవ్వడానికి, ఆయినకు గంటకు పైగా సమయం పట్టింది. మేము అక్కడే యువజన కాంగ్రెస్ వారు ఏర్పాటు చేసిన భోజన శాలలో మా లంచ ముగించుకొని మళ్ళీ రైతులలో మాట్లాడేందుకు కదిలాము. 400 త్రాక్టర్లో బులండపేర్ ప్రాంతం సుంచి వచ్చిన రైతు సంఘనాయకులు డి.పి.సి.ఎంగ్ తో మాట్లాడి అనేక విషయాలు తెలుసుకున్నాం. అక్కడ రైతులకు ఇప్పుడు చేసిన మూడు వ్యవసాయ చట్టాల గురించి త్తుళ్లంగా తెలను.

టికీ సరిహద్దు

రెండవ రోజు మా బృందం టేకే ప్రాంతంలో పర్యాచెంచింది. ఫూజీపూర్

సరిహద్దు వద్ద వున్న రైతుల సంఖ్య కంటే ఇక్కడ రైతుల సంఖ్య చాలా ఎక్కువ. 25 కిలోమీటర్ల పొడవున ప్రాక్షర్థలో రైతులు జాగ్ర రైతులు, గుజ్జలు ఎక్కువ. ఇక్కడ కూడా రైతులకు పోలీసులకు మద్ద పలు అంచల బ్యారెండ్ దివెసులు, ఇనుపకంచె కనిపించాయి మేము 'ఆల్ ఇండియా కిసాన్ సంఘర్ష సమితికి చెందిన ఒక పెంటలో రైతులలో చాలా సేవు ముచ్చబెంచాము. భగత్ సింగ్ సమకాలీనలు కూడా ఒకరిద్దరు తారనపడ్డారు. ఇంటివద్ద మీ కోసం మీ బిడ్డలు ఎదురు చూడటం లేదా? అని మేము ప్రశ్నించాం, నిజమే ఎదురు చూస్తున్నారు. కానీ చట్టాలు వెనక్కి తీసుకునే దాకా మేము వెనక్కి మళ్ళీ ప్రశ్నకే లేదు అని దృఢనిశ్చయంతో వారు బదులిచ్చారు. అక్కడే అంతర్జాతీయ స్థాయిలో దేశానికి ప్రాతినిధ్యం వహించిన ఒక యువక బాణి ఫ్లైయర్ కూడా కనబడ్డారు. మీరెందుకు ఇంయలో ఉన్నారు? అని మేము ఆయనని

ఇంటివద్ద మీ కోసం మీ బిడ్డలు ఎదురు చూడటం లేదా? అని మేము ప్రశ్నించాం, నిజమే ఎదురు చూస్తున్నారు. కానీ చట్టాలు వెనక్కి తీసుకునే దాకా మేము వెనక్కి మళ్ళీ ప్రశ్నకే లేదు అని దృఢనిశ్చయంతో వారు బదులిచ్చారు. అక్కడే అంతర్జాతీయ స్థాయిలో దేశానికి ప్రాతినిధ్యం వహించిన ఒక యువక బాణి ఫ్లైయర్ కూడా కనబడ్డారు. మీరెందుకు ఇందులో ఉన్నారు? అని మేము ఆయనని ప్రశ్నించినప్పుడు నా తండ్రి, సోదరులు రైతులే వారి కష్టం నాదికాదా? అని ఆయన తిరిగి మమ్మల్ని ప్రశ్నించారు. ముంబాయికి చెందిన ఒక యువ వైద్య విద్యార్థి డాక్టర్ జైన్ మాకు అక్కడే తారస పడ్డాడు. మీకు ఇక్కడ ఏమి వని? అని ప్రశ్నించాను. ఆయన గత డిశంబర్ నెల నుంచి తండ్రి నుంచి అడిగి తెచ్చుకున్న లక్ష రూపాయల సామ్ములో రైతులకు ఉచితంగా వైద్యం చేస్తున్నారు. ఆయన మాటలలో రైతులవట్ట ఎంతో సహస్రాతి కనిపించింది. రైతులు తమ కష్టాన్ని బయటకు చెప్పుకోవాలి ఇష్టపడరు. శారీరక ఇబ్బందుల గురించి చెప్పిందుకు ముందుకురాలు ఎంతో అనుసయిస్తే గాని వారు తమ శారీరక సమస్యల గురించి మాట్లాడరు. ఈ దేశం కోసం ప్రమిస్తున్న రైతు ఇంత కష్టంలో ఉంటే నేనెలా ఊరికి కుర్చేగలను? నాకులోచింది

చేసేందుకే ఇక్కడ ఉంటున్నాను అని ఆయన బదులిచ్చారు. మరోచోట హుక్క పిలుస్తున్న మరో వృద్ధరైతు బృందం కనబడింది. అంతకు ముందు రోజు తీవ్ర మనోవేదనతో అక్కడే చెట్టుకు ఒక రైతు ఉరి వేసుకున్నాడు. అయినా ఆ రైతుల కళ్లలో ఒక సదలని దీక్ష చూశాము. ప్రభుత్వం పై ధర్మాగ్రహం చూశాము.

ఒక రైతు మోడీని గురించి దూషణలకు దిగితే, మరో రైతు వారించడం చూశాము. సమ్యమనం కోల్పోవడనీ, వ్యక్తులు మనకు ముఖ్యం కాదనీ, ప్రభుత్వ విదానాలు ముఖ్యమని అయిన మాట్లాడారు. ఎన్ని రోజులైన వేచి ఉంటాము ఈ ప్రభుత్వం ఎవరి కోసం పనిచేస్తుందో తేలుకునే, ఇందీకి వెళ్లం అని వారు చెప్పారు. ఆ రోజంతా ఆ 25 కిలోమీటర్లు నడున్నా రైతులను పలకరిస్తూ, వారి మాటలను వింటూ, మేము మానమయ్యాన్నే మరిచి పోయాము. పూర్తిగా చీకటి పడిపోయింది. మెత్రోపిలిటాన్కు వారు

అ
ఇద్దలలో ఒకరు నెలకు
లక్ష్మీర జీతం తీసుకునే సాఫ్ వేర్
ఉద్ధోగి సెలవు పెట్టిమిలీ అన్నకు తీడుగా
ఉండేందుకై వచ్చినారు. మేము టెర్రిస్టుల్లా,
దేశదీపుల్లా కనబడుతున్నామా? అని వారే నన్ను
ఎదురు ప్రశ్నించారు. ఈ దేశం కోసం
యుద్ధాలలో ప్రాణాలు అల్పించిన అనేక
కుటుంబాలు ఉన్న ప్రాంతం మాది అని
సగర్వంగా బదులిచ్చారు. సేవ చేయడం
ఒక్కటే తెలుసుమాకు.

అమర్యకున్న మైకులు ద్వారా సందేశాలు
వింటూ సాగిపోయాము.

సింగి సంహారాలు

మూడవ రోజు అన్నిందికంటే అతి పెద్ద పోరాట స్థలి సింగుకు వెళ్లాలి అనుకున్నాం. ఇది కర్నూల్ రోడ్డుపై ఉంది. ఇక్కడ పోలీటో పాటు

ప్రార్థా మిలిటరీ బలగాలు కూడా ఉన్నాయి. కాని పోలీస్ మమ్మలను ముందుకు వెళ్లి నివ్వలేదు. దానిలో 70 కిలోమీటర్లు చుట్టూ, తిరిగి పానిపట్లు వద్ద మేము ఆ రైతు పోరాట కేంద్రానికి చేరుకో గలిగాం. ఇక్కడ ఉన్న జన నందోహం చూస్తే ఇదో యాత్రాస్వల్చి అనుకుంటాం వెలుతున్న ప్రతి ప్రయాణికుడికి మంచి సీళ్ళు, వేడి వేడి జిలేచీలు, పులకాలు, జ్యాస్ బాటిల్స్, అరటిపట్లు ఆ అక్కడి రైతులు అందిస్తానే ఉన్నారు. తాము పోరాటం చేచూ, తామే ఆహారం అందిస్తా, నందర్ఘకుల ఆకలి తీరున్నా సాగుతున్న ఏక్కిక ప్రజా ఉద్యమం ఇదెక్కటినేమో! ఇక్కడ ప్రధానంగా సిక్కులు కనిపిం చారు. దేశ దేశాలనుంచి వారి పీల్లలు వారి కోసం పంపుతున్న

సహాయంలో ఈ బెంట్లు వేసుకున్నామని వారు సగర్వంగా బెంటు ముందు బోర్డులు పెట్టారు. ఆ రోజు అదివారం కావడంతో బెంట్లలో రోజుల తరబడి

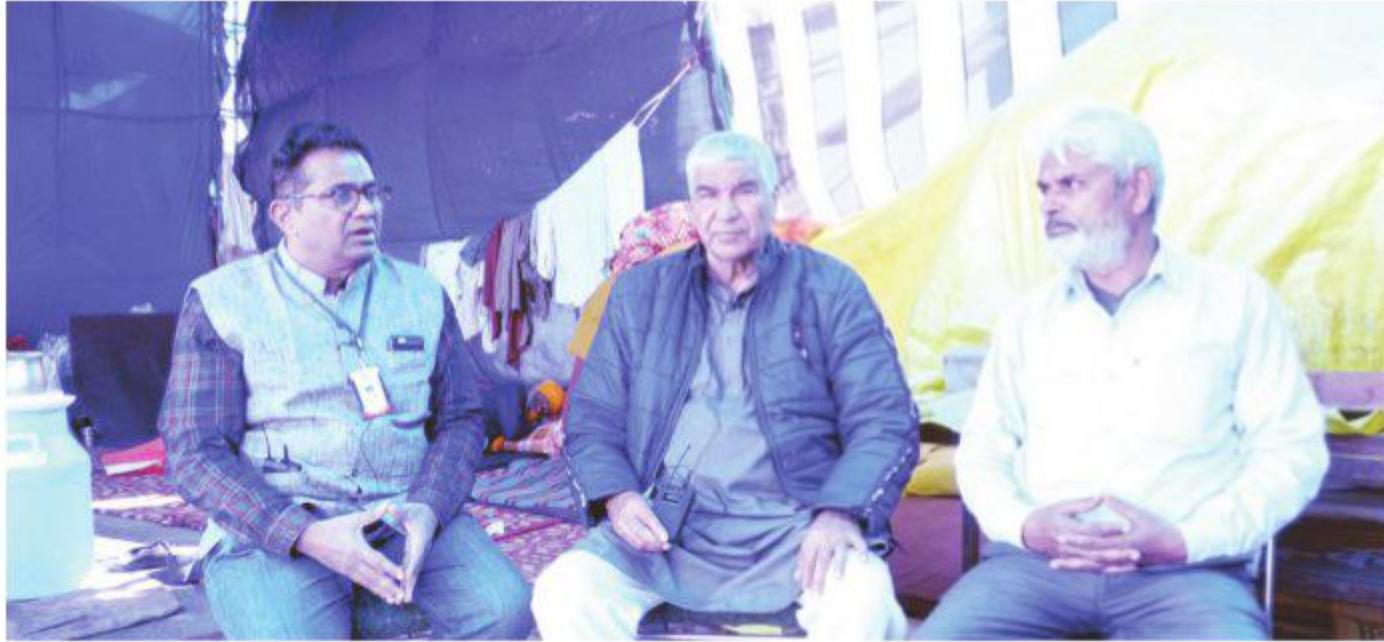
ఉంటున్న కుటుంబ నభ్యులను కలుసుకునేందుకు అడవాళ్లు, పీల్లలు పెద్ద సంఖ్యలో ట్రాక్టర్లలై వచ్చారు. 35 కిలో మీటర్లు నడిస్తేగాని మేము మీటింగ్ జరిగే ప్రదేశానికి చేరుకోలకపోయాం. అనేక రాష్ట్రాల నుంచి వచ్చిన సౌహర్ది ప్రతినిధులు తమ సందేశాలను మిసిపిస్తూండటం మాకటయ పడింది. మీటింగ్కు ఒక ప్రక్కన మన కొత్తగాడింకు చెందిన కార్బిక్, కర్బక సంఘాల బ్యాటర్ కూడా తెలుగులో మాకంట పడింది.

పశ్చిమబెంగాల్ కు చెందిన ఒక యువ నాయకుడు రెబల్ సదానంద మాలో చాలా సేపు ముచ్చటించారు. ఈ చిన్న రైతు దాన్యం దర మరో రాష్ట్రంలో ఎక్కువ ఉంది అని అక్కడకు ఎలా లీనుకువెళతాడు అనుకుంటున్నా? మోడికి ఈ విషయం ఎందుకు అర్థం కావడంలేదు? అని ఆవేశంగా ప్రశ్నించాడు. మీటింగ్ ప్రదేశానికి ముందు ఉన్న తాత్కాలిక గ్రంథాలయంలో భగవ్త సింగ్ పుస్తకాలు చదువుతూ అనేక మంది యువకులు కనబడ్డారు. నిజానికి సింగ్ బోర్డర్ ప్రత్యేకం ఏమిటంబే ప్రతి దెంట్ పై భగవ్తసింగ్ బోమ్మనే, ఆయన ఇచ్చిన ఇన్కీలాబ్ జండాబాద్ అనే నినాదమో కనబడుతూనే ఉంది. అక్కడే పుట్ పాత్ పైన అందరిపాద రక్కలను ఉచితంగా తుఫ్రం చేసి ఇస్తున్న ఇద్దరు సిక్కు సోద రులు తారసిల్లారు. మీరందుకు ఈ పని

చేస్తున్నారు? అని అడిగాము. ఆ ఇద్దరిలో ఒకరు నెలకు లక్ష్మన్ జీతం తీసుకునే సాష్ట్ వేర్ ఉద్యోగి సెలవు పెట్టిమరీ అన్నటు తోడుగా ఉండేందుకై వచ్చినారు. మేము పిరిరిస్త్నిల్లా, దేశాద్రోహుల్లా కనబడుతున్నామా? అని వారే నస్తు ఎదురు ప్రశ్నించారు. ఈ దేశం కోసం యుద్ధాలలో ప్రాణాలు అర్పించిన అనేక కుటుంబాలు ఉన్న ప్రాంతం మాది అని సగర్యంగా బదులిచ్చారు. సేవ చేయడం ఒక్కటే తెలుసుమాకు.

వేల కిలో మీటర్లు నడిచి ఇక్కడకు చేరుకున్న రైతుల పాదాలకు వారి పాద రక్కలు ఈ బ్రం చేయడం ద్వారా మాక్షృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాం అని చెప్పారు. ఈ అవకాశం లచించినందుకు ఉప్పాంగిపోతున్నాం అని కూడా అన్నారు. ఇక చిన్న పీల్లల హడావుడిల్లాచే చెప్ప నక్కరలేదు జాలీయజెండాలు చేతబూని గలీ గలీ మే శార్ పై, మోడి చేర్ పై, అంటే హంషార్ గా అయిన్నా పరుగులు పెదుతున్నారు. ఏ రైతులను కదిలించినా ఉద్యమాన్ని సీరుకార్యందుకై జనవరి 26న దీప్ సిద్ధ నాయకత్వంలో కొందరు ఎలా ప్రయత్నం చేసారో కళ్ళకు కట్టినట్లు చెపుతున్నారు. మోడి

మీదియాముందు మీరు తట్టుకోగలరా? అనే సందేహం నేను వ్యక్త పరిస్థితిగా మీరు తెచ్చిన స్వేచ్ఛ ఉండి కదా ఇలాండి స్వేచ్ఛ గొంతుకలు ఎన్నో ఇక్కడకు వస్తాయి. వాటి ముందు అబద్ధపు మీదియా వక్త భాష్యాలు పనిచేయవ అని వారు నమ్మకంగా మాట్లాడారు.

ప్రతి చోట వారి నమ్మకం, వారీ ధీరత్వం నన్ను ఆశ్చర్య చక్కిరితుడిని చేసింది. ఇంత సుదీర్ఘకాలంగా ఇప్పటి వరకు ఏ పోరాటం సాగలేదు. గొప్ప అవగాహనలో, అద్యుతమైన నమ్మయింతో వందలాది రైతు సంఘాలు చేస్తున్న ఈ సాహసామేతమైన పోరాటం గాలిచిల్లాలి. అప్పుడే రాజ్యం యొక్క నియంత్రయ పోకడలకు గట్టి ఎదురుచేయాలి. అలా జరగాలన్న కోరికలో, రైతు కోసం మిగిలిన ప్రజలందరు కలిసివస్తారన్న నమ్మకంలో అక్కడినుంచి వెనుదిరిగాం.

*

“నీరు-వృధా చేసే కన్నిరు”

నీరు ప్రాణ కోటికి జీవనాధారం
ప్రకృతి వనరుల్లో అతి ముఖ్యం
పంచభూతాల్లో అత్యంత ప్రధానం
జీవకోటి మనగడకు ఆధారం
భూలోకంపై ప్రాణకోటి వృద్ధికి
జీవన ఆధారం
ఆహారంగా మానవాళికి ఒక అద్భుత వరం
ఈ సీరీ లేకుంటే మానవ మనుగడే ప్రశ్నార్థకం
కానీ, మేము చేస్తున్న తప్పులే నిన్ను చేస్తున్నాయి
మాకు
దూరం -దూరం
ఇక మేము చేపట్టాలి నీటి పొదుపుకు శ్రీకారం
లేకుంటే భవిష్యత్ తరాలకు మిగులు అంధకారం

నీటి పొదుపే భవితకు మార్గం
అదమరిస్తే కలుగును శోకం కనుచూపు మేరలో పొంచి
వుంది ప్రమాదం
అవసరం మేర వాడుకుంటేనే పురోగమనం
పాటించాలి ఇక నీటి పొదుపు సూత్రం
ఇవ నీటి నిల్గులకు కట్టాలి శ్రీకారం
అడపాదడపా కట్టాలి ప్రాజెక్టు చెక్ ద్వాం
వృధా నీటికి వేయాలి కళ్లా!
అనవసరంగా వాడుకుంటుంటే
అవసరాలకు అక్కరకు రాకుండా పోవును ఇది నిజం..
ఇది గ్రహించాలి మనమందరం!
భవిష్యత్ తరాలకు కల్గించొద్దు శోకం!!

- ఎన్. రాజేష్, 9849335757

నా నమ్మకాన్ని బిమ్ము చెయ్యకు నాన్న..

- కొమారి భరత్, 9951291442

“ఏ వండి...! ఈ మధ్య రాజేష్ ఎందుకో దిగులుగా ఉంటున్నాడు. ఏమైందో ఒక్క సారి కనుకోరూ...”

కొదుకు ఒంటరితనాన్ని గమనించి శ్యామల భర్తకు చెప్పింది.

“అదేంటే.. వాడికేమయ్యాంది. ఒంటో బాలేడా! ఏమైంది వాడికి.” మదనపదుతూ అడిగాడు మణికంరం.

“ఏమోనంది! మొన్నటినుండి సరిగ్గ మాట్లాడభేదు, ఔంకీ తినడంలేదు, అడికి విసుకుంటున్నాడు”

“అదేంటే! వాడికి నీ మీద కోపం రావడమేంటే అలా జరిగే అవకాశమే లేదే...” మాటల మధ్యలో కలగజేసుకుని అడిగాడు మణికంరం.

“ఏమా తెలీదు బాగా చిరాకుపడుతున్నాడు.” ఇంటో కొదుకు ప్రవర్తనను శ్యామల స్వస్థంగా భర్తకు విపరించింది. “నరే నేను కనుకుంటాను నువ్వు పడుకో... గుడ్ నైటో”

“మారీ గట్టిగా అడగకండి... ఎదిగొచ్చిన కొదుకు”

“అలాగే... నువ్వు పడుకో”. తలుపేసి అక్కడి నుండి కదిలాడు మణికంరం.

“ప్రైం పది కావోన్నందే! రాజేష్ రాలేదేంటే... ఆ అదిగో వచ్చినట్లున్నాడు” గేటు తీస్తున్న శబ్దం విని గుమ్మంలోకి కదిలాడు మణికంరం. “రేయ్ రాజేష్ ఏంట్రా ఇది! నువ్వు తాగడం ఏంట్రా” తూలుతూ పడిపోతున్న కొదుకుని భుజం పై వాల్యుకుని అడిగాడు మణికంరం.

“మోసపోయాను నాన్న నేను మోస పోయాను. మూడు ఏండ్ల నుంచి ప్రేమిస్తున్న అమ్మాయి ఇలా చేస్తుందని ఊహించలేకపోయాను. తనని చూసిన మొదటి క్షణం నుంచి, అమ్మని చూసాను తనలో. అలాంటిది నన్ను ఈ రోజు ఇలాంటి ధీనమైన స్థితికి గురిచేస్తుందని గమనించలేక పోయాను. ఎన్నో కలలు కన్నాను నాన్న.

పెళ్ళి, పిల్లలు, ఉద్యోగం, మహారాణి చూసుకుండా మన్న”. “అంటే! ఇదంతా అమ్మాయి కేసమన్న మాట. చూడు నాన్న నేను కూడ నీ పయసులో ఉన్నప్పుడు ఒక అమ్మాయిని ప్రేమించా. నీ లాగే కలలుక్కన్న.

నేను కూడ మోసపోయా.... రోజు తాగడం, ఇంటో మర్యాద లేకుండా ప్రవర్తించడం. అలా జీవితంలో రెండేండ్ల గడిచిపోయాయి. మీ నాస్తమ్మ తాతయ్య నన్ను బలవంతంగా ఒప్పించి, మీ అమ్మని కట్టబెట్టారు నాకు.

మెల్లి మెల్లిగా ఆ మత్తునుంచి

కోలుకుని మీ అమ్మను అర్ధం చేసుకోవడం మొదలుపెట్టాను. నేను కన్న కలలు మీ అమ్మతో కొత్తగా చిగురించాయి. ఒకరిపై ఒకరికి కలిగే ప్రేమ రోజులోజుకి మమ్మల్ని మరింత దగ్గర చేసింది. మా ప్రేమలో మేము లీనమైకన్న మొదచికలకు ప్రతిరూపం నువ్వు. అలాంటి ఆనందవు క్షణాలలో నువ్వు మాకు పుట్టడంలో మా ఇరువురి ప్రేమకు, సంతోషానికి అవద్యల్లేవ్. లీరా జీవితమంతా సాఫీగా సాగిపోతున్న సమయంలో, ఒకప్పుడు నేను తాగితాగి అనుభవించిన బాధ మళ్ళీ నన్ను క్యాప్సర్ రూపంలో ఆవరించింది. నా దురదుష్టమేయటే..! నా మరణం మీకు తెలియడం. ఇప్పుడు నువ్వు ఆ పెట్లమీద పెట్టుకున్న అఱు నేను నీ మీద పెట్టుకున్నా, నేను పోయినా నువ్వు మీ అమ్మని జాగ్రత్తగా... ఏలోటు లేకుండా చూసుకుంటావని నా నమ్మకం”. దుఃఖాన్ని లోపలే దాచుకుని కొదుక్కే జీవితం విలువ తెలిపాడు మణికంరం.

“చూడు

“సారి నాన్న” ఏడున్నా తండ్రిని కొగిలించుకున్నాడు రాజేష్. “చూడు నాన్న.. మీరు ప్రేమించిన అమ్మాయి మీ కంటికి అమ్మలా కనిపించడం కాదు. మాకు అనిపించాలి మా ఇంటి గౌరవాన్ని కావడగలదని. ఇదిగో నీకు నూయార్న్ జాబ్ ఆఫర్ లెటర్ పచ్చింది. వచ్చే నెల పదో తేదీ నీ జాయినింగ్”. కొదుకుని ఓదారున్నా చేతికి లెటర్ ఇచ్చాడు మణికంరం.

“లేదు నాన్న ఇత్తడే ప్రౌదరాబాద్ లో ఇంగ్లీస్ జాబ్ కి సెలెక్షన్ అయ్యాను. ఉన్నంతకాలం నాలో

మీరు, మీలో నేను.

ఎక్కడున్న ముగ్గురం కలిసే....” నూయార్న్ జాబ్ ఆఫర్ లెటర్ చించుతూ రాజేష్ తన తండ్రిలో చెప్పాడు.

“నీ ఆనందం కంటే నాకు ఇంకేం కాను” అని మనసులో అనుటుంటూ

“ఇంకెప్పుడు నువ్వు ఇలా తాగనని మాటివ్వు” అంటూ తన అరచేతిలో కొదుకు చేతిని చేర్చుకున్నాడు మణికంరం.

“సారి నాన్న” ఏడుస్తూ తండ్రిని కొగిలించుకున్నాడు రాజేష్.
“చూడు నాన్న.. మీరు ప్రేమించిన అమ్మాయి మీ కంటికి అమ్మలా కనిపించడం కాదు. మాకు అనిపించాలి మా ఇంటి గౌరవాన్ని కావడగలదని. ఇదిగో నీకు నూయార్న్ జాబ్ ఆఫర్ లెటర్ పచ్చింది. వచ్చే నెల పదో తేదీ నీ జాయినింగ్”. కొదుకుని ఓదారున్నా చేతికి లెటర్ ఇచ్చాడు మణికంరం.

“దూదిమేడ”

కవితా సంపుటి 25 సంవత్సరాలు
పూర్తి చేసుకున్న సందర్భం..

సిహాచ్.టఫారాణి, 9441228142

స్వాప్నలోని మార్కెట రహస్యాల వ్యక్తికరణ..... జీవితాన్ని -
కవితాన్ని మోస్తు ఒక నల్ల బ్యాగు, కవితాన్ని కలగంటూ వేస్తున్న అడగులు, అప్పుడవ్వడు ప్రపంచంలోకి వచ్చి, ప్రపంచంలో నూతన కవిత్వం వెంటే పదుతూ కవిత్వం వెనకే నడుస్తున్న కవి “నాళేశ్వరం శంకరం”.

ప్రతి కవికి ఒక రకమైన శిల్పం, తైలి ప్రత్యేకతను కలిగి ఉంటాడు. ఈ కవి ఏతడంబర పదాలు, వ్యాధికాలు లేని వాడు. ఒక మహానుభావడు అన్నట్లు కవిత్వం, జీవితం వేరు వేరుగా పుండ్రపు, పుండలేదు. ఆ ఉండలేని తనం, ఆ ఊపిరాడని తనం రాయించిన కవిత్వమే 1997లో వెలువరించిన “దూదిమేడ” కవితా సంపుటి.

ఒక సంకలనమే కావచ్చు ఇప్పటికే అతనిని కవిగా నిలబెట్టింది. ఈ కవితా సంపుటి వచ్చి 24 సంవత్సరాలు పూర్తి చేసుకున్న సందర్భం ఇది.

సమాహంలో ఉండి ఒక్కసారిగా బంటరివాడవూతాడు. ఒంబరిగా ఉండి జన సమాహంలో నుండి మాట్లాడుతాడు. తెలంగాణ పోరాటంలో తెలంగాణ రచయితల వేదిక “ద్వారా డిరూరా లిరిగి, తెలంగాణ ఉద్యమ సాహిత్యాన్ని వ్యాప్తి చేసాడు. నాళేశ్వరం శంకరం కవిత్వంలో సమాజంపట్ల ఒక ప్రేమ, మనిషి పట్ల ఆర్తీనిండి ఉంటుంది. మనిషి జీవితంలోని మూలాల్లో ఒదిగిపోయిన నైరాశ్యాన్ని వేదనని వెలికి పడ్డి కవిత్వం చేయడం ఉన్నది నాళేశ్వరం కవిత్వంలో పరిచయం ఉన్న వాళ్ళందరికి అనుభవంలో ఉన్నది. అతని కవిత్వం ఎంతగా శ్రమజీవన సౌందర్యాన్ని గుభాలిస్తుందో అంతగా అతని జీవన విధానంకూడా నిత్యశామికుట్టి తలపిస్తుంది.

సాహిత్యాన్ని ఎంతగా సృష్టించగలరో.... అంతకంటే ఎక్కువగా సాహిత్యమ్యజనకోసం అనుభిన్న నిర్మాణాన్ని కూడా చేపట్టగలరు.

సాహిత్యాన్ని, సాహిత్యకారులను గుర్తించి సాహిత్య కార్యక్రమాలను నిర్వహించడం ద్వారా అనేక మంది నూతన సాహిత్యకారులు తయారపడ్డానికి అయిన నిత్యం ఆరాటపడుతుంటారు. ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే ఆయన నిత్యసాహితీ క్షమివరుడు.

తెలంగాణలో... మొత్తం తెలుగు సాహిత్య పరిణామకమంలో అటు సాంప్రదాయ సాహిత్యంలోను, ఇటు డెబ్బి, ఎనబై రణాల్లో వచ్చిన విషపు సాహిత్యం లోనూ, ఆ తర్వాత వచ్చిన ప్రీవాడ, దళిత సాహిత్యంలోనూ, ఆ తర్వాత వచ్చిన స్వరాఘ్ర సాధనలో వెల్లువెత్తిన ప్రాంతీయ ఆత్మగౌరవ పోరాట సాహిత్యంలోనూ పరిచయమున్న కవి నాళేశ్వరం శంకరం గారు.

“దూది మేడ” కంటే ముందూ, దూదిమేడ తర్వాత కాలం నుండి ఇప్పటి వరకు కూడా తన సాహిత్య బిరుదును పట్టునడలనీయని ఒక

పూర్తికాల సాహిత్యకారులు నాళేశ్వరం శంకరం గారు. తన వ్యక్తిగత జీవితంలోని కష్టాలను సమాజంలోని అనేక మంది అట్లడుగుస్తాయి జీవితాలలో మమేకం చేసుకొని సాహిత్యంలో ప్రతిష్ఠించిన వాడు నాళేశ్వరం శంకరంగారు.

నేడి తరానికి ఆయన జీవితం, కష్టం తెలియాల్సిన అవసరం ఎంతంటూ వుంది. చిన్నప్పుడు ఎద్దు కాస్తా, గడ్డికోస్తా నాస్తి బలవంతంలో బిజ్ఞాటన అనే కుల పుత్రికి స్నేకరించలేక అనుభవించిన మనోవేదన, అమ్మకు బీడీలు చుట్టుడంలో సహాయపడుతూ చదువుకోవాలనే ఆలోచనను అణచుకోలేని హృదయం... అతని బాల్యంలో అతనికి కవితాన్ని కూడా ఇచ్చింది.

పుంఖానుపుంఖాలుగా రాసి, అశ్శీలకవితాన్ని రాసి రాత్రికి రాత్రి కవిగా మారలేదు.

“దూదిమేడ”లో తనకవితాన్ని ఏవిధంగా ఆవిష్కరిస్తారో “చెప్పినప్పుడు” నాకు, నాతలోచనకూ మధ్యన ఓ భావన రూపుదాల్చుతుంది ఆ భావనను కవితాత్మకం చేసేందుకు మనోపలకం మీద ప్రయత్నిస్తాను. ఆ ఆలోచనకు సరిపడే ప్రతీకల్ని సమకూర్చుకుంటూ కవిత్వం రాయడం నాకలవాటు” అంటాడు.

దీనిని బడ్డి కవిత్వం పట్ల అతనికి ఉన్న నిబధ్యత తెలుస్తుంది. ఒక కవితకు శీర్షిక అనేదిఎంత ప్రాధాన్యతను ఇస్తుందో, “మా ఊరి మానవతార” చెరువును వస్తువుగా లీసుకున్న కవిత.ఎత్తగడలో ఒక త్యాగంలో తనను తాను కోల్చేతూ ఇతరులకు వెలుగునివ్వడం అనే కొవ్వుల్లితో పోలుస్తా ఒక గొప్పభావ చిత్రమిది.

“కొవ్వుల్లిలా కరిగే చెరువును చూపినప్పుడల్లా గుండె చెరువపుతుంది, మనను

సముద్రమోతుంది.

“గాయమైన పొలానికి నీటికట్టు కట్టులన్నదే...”

ఒక గొప్ప భావ చిత్రం మనల్ని కట్టివడేస్తాడు.

“బలికే వారునూ పుష్టించే భూభాగాలనూ

ఈ చెరువే అనుక్కణం అందీపెట్టుకోవడమెందుకే!

మా వూరి నీళ్ళకడవలో తల దాచుకోవడమెందుకే”...

“మా వూరి అన్నప్పుడాడలా ఈ చెరువు”....

“అక్కడక్కడా చెరువ నీళ్ళ లాగి పూలు పుష్టించాయి

నాచుమాత్రం జీవంమీది గుడ్లలా చెరువుపై కప్పుతుంది.”...

చెరువ మీద కవితలు ఇప్పుడు చాలానే వచ్చాయి. కానీ ఈ కవిత 1991 నాటి “నిండు కుండ”.

ఈ కవితను ఆసాంతం అనుభూతి చెందిన తర్వాత పల్లెలో చెరువు, పల్లెవాసుల చెరువులో జీవన సంబంధం, ఒక పెయిందిగో వేసుచున్న త్వర్మిగా చూసుకున్న అనభవంలోకి లీసుకున్న పోతుంది. వెంటనేఈ కవితలో అంతర్లీనంగా సామాజిక అంశం పుండడం ప్రత్యేకతగా నిలిచింది.

“చేలోకి పురుగులోన్నున్నాయి” అభ్యుదయం, సామాజిక చైతన్యాన్ని కోరుకుంటుంది. మానవ సమాజ మార్పులోనూ శ్రీ శ్రీ తలపించే తవన ఈ కవిది.

శ్రీశ్రీ పురస్కారం అందడం ఆయన నిత్యసాహితీ క్షమికి దక్కిన గౌరవం. అలుపెరగని ఈ నిత్య కార్యాలయ కవికి మరెన్నే గౌరవాలు దక్కులని కోరుకుండాము.

ఎణలికణీ అగచాట్టు...!!

చీమ తన తప్పును తెలుసుకొని, ఒకరలో
పాల్చిల్చికూడదని, జ్ఞానం తెచ్చుకొని మరి చెట్టు దగ్గరకు
వెళ్లిపోయింది. తప్పిపాశయిన చీమ తిలిగి వచ్చినందుకు
తన స్నేహితులు కుటుంబసభ్యులు సంతోషించారు.

- జ్యోతి ముఖ్యల, 9008083344

ఒక ఊరలో ఒక పెద్ద మర్మి చెట్టు ఉండేది. ఆ మర్మిచెట్టు లోరలో పెద్ద చీమల పుట్ట, అందులో చీమలన్నీ రోజు ఆహారం కోసం వెతుక్కుంటూ చాలా దూరం ప్రయాణించి వాటికి కావలసిన అహరాన్ని తెచ్చుకొని అప్పటిలో దాచుకునేవి.

ఒకరోజు ఆ చీమల గుంపులో ఒక చీమ దారితప్పి ఆహారం కోసం వెతుక్కుంటూ ఊర్లోకి వెళ్లిపోయింది. ఆ ఊరి పాలిమేరలో ఒక అమృతారి గుడి ఉంది.

ఆ గుడిలో..... గుడి ముందున్న ధ్వజస్తంథం దగ్గర ప్రసాదం కనిపించింది ఆ చీమకు . ఆ ప్రసాదం చూసిన చీమ “హమ్మయ్య ఈ రోజుకి నాకు ఆహారం దొరికింది” అని సంతోషపడి ప్రసాదం దగ్గరికి వెళ్చింది.

ఆ చీమ కడువునిండా తిని హమ్మయ్య అని ఆ వక్కనే ఉన్న ఒక చెట్టు దగ్గర విశ్రాంతి తీసుకుంటూ ఉంటుంది. ఆహారం అయితే దొరికింది కానీ... ఇంటికి చాలా దూరంగా వచ్చిన చీమ తిరిగి వెళ్లలేక దారి తప్పి ఇంకా ఆ చెట్టు దగ్గరే ఉండిపోయింది.

రోజు గుడికి వెళ్డదం, గుళ్లో ప్రసాదాన్ని ఆహారంగా స్నేకరించడం. ఇలా కొన్నాళ్లు తన జీవితాన్ని కొనసాగిస్తూ వచ్చింది.

ఒకరోజు ఆ గుడిలో అమృతారి జాతరకే భక్తులందరూ అమృతారిని దర్శించుకోవటానికి తెల్లారుజామనే వచ్చి పెద్ద క్యాక్టురు.

రోజులాగే ఆ చీమ ఆహారం కోసం గుడికి నదుచుకుంటూ వచ్చింది. తీరా చూస్తూ గుడికి ఒక రెండు మూడు మీటర్ల దూరం వరకు, జనాలలో కిటకిటలాడుతూ కనిపించింది గుడి.

గుడిలోకి వెళ్లాలి అంటే ఆ జనాల కాళ్ల కేంద పడి నలిగి చచ్చిపోతాను ఏమో అని భయపడి సాయంత్రం వరకూ అత్యది చెట్టు కిందే కూర్చుని చూస్తూ ఉంది. కానీ ఆకలితో కడువు మల మల మాడిపోతు ఉంది. ఎప్పుడు గుడి కాళీ అపుతుండా? ఎప్పుడు ఆహారం దొరుకుతుండా? అని వేచి చూస్తూ ఉంది చీమ.

ఈలోగా నంబరంలో అమృతారి ఊరేగింపుకని తీసుకు వచ్చిన ఒక పెద్ద ఏనుగు కాలికి ఏదో గుచ్ఛుకొని ఒకపేళ హదావిడి చేసి పెద్దగా

శేకలు వేస్తూ ఆ గుడి ప్రాంగణం మొత్తం అల్లరి చేసింది. ఆ ఏనుగును చూసి జనాలందరూ భయబ్రాంతులలో పారిపోయారు.

కానేపయ్యాక ఆ ఏనుగు గుడి ప్రాంగణంలో కట్టిన అరటి దవ్వులు , ఉఱి వంఢు లిని వెళ్లిపోయింది. ఏనుగు వెళ్లిపోయన కానేపడికి చీమ మెల్లగా పాకుతూ గుడిలోకి చేరుకుంది.

ఎప్పుడు యథావిధిగా ధ్వజ స్తంథం దగ్గర ప్రసాదం పెట్టే పూజారిగారు, ఈ రోజు ఏదో ఏండి లాంటిది ధ్వజస్తంథం దగ్గర చుట్టూత చల్లారు.

“దేవుడు వరం ఇచ్చినా పూజారి వరం ఇవ్వతపోవడం అంటే ఇదేనేమో”

ప్రసాదం దొరికినా లినే భాగ్యం దక్కలేదు. అనుకుంటూ ఆకలితో విచారంగా అక్కడే నిలబడి చూస్తూ ఉంది చీమ.

ఈలోగా రాత్రి అయిపోయింది. ఏ దేవుడు వరం ఇచ్చాడో మరి ఆ చిమకి, సాళ్లకే ఆ అమృతారే దిగివచ్చి చీమకు కనిపించింది.

తెలిసా తెలియుకో రోజు గుడికి వెళ్లి అత్యది ప్రసాదం లినదం వల్ల ఆ చిమకి అంత భాగ్యం దక్కింది.

దిగులుతో బాధగా ఉన్న చిమకి అమృతారు ఏదైనా కోరిక కోరుకో అని వరం ఇచ్చింది. “నీ కోరిక ఏదైనా లీరుస్తాను అని మాట ఇచ్చింది.”

ఆకలితో ఉన్న చిమ, మొదట ఆహారం కోరుకుండాం అనుకుంది. కానీ ఈ ఒక పూటకి ఆహారం కోరుకుంటే మళ్ళీ రేపు ఇంకా పెద్ద కష్టం వచ్చి ఆహారం దొరకకపోతే... ఈ రోజు లాగే పసులు ఉండాలి ఏమో అని అనుకుంది. అందుకే ముందుచూపుతో ఆలోచించి ఇంకేదైనా పెద్ద కోరిక కోరుకోవాలి అని నిర్ణయించుకుంది.

అప్పుడు చిమకి ఏనుగు గుర్తు వచ్చింది. ఏనుగు లాగా పెద్ద శరీరం ఉంటే అందరూ చూసి భయపడతారు. అని భావించి అమృతారిని తనకి భారీ శరీరం ప్రసాదించమని కోరుకుండి పిచ్చి చీమ!

అందుకు అమృతారు ఇది లోక విరుద్ధం. అలా చేస్తే నీకు సమస్యలు కొని తెచ్చుకున్నదానివి అవుతావు మరొకసారి ఆలోచించుకో అని చెప్పింది.

అయినా కూడా చీము అమృతారీ మాటలు వినిపించుకోకుండా భారీ శరీరాన్నే కోరుకుంది.

అందుకు “అమృతారు సరే నీ కర్మ అ అని నవ్యతూ తథాస్తు అని అంటుంది.”

బెసారి అమాంతంగా ఆ చీము పెద్దగా అయిపోంది. పట్టలేని సంతోషంలో ఇంటిని వెతుక్కుంటూ ఆ మరిచెట్టు దగ్గర ఉన్న పుట్టు దగ్గరికి వెళుతుంది.

ఆ చీమను చూసి తన స్నేహితులు బంధువులు అయినా మిగిలిన చీమలు భయబ్రాంతులకు లోనవుతారు. ఏదో వింత జంతువు తమ పైకి దాడి చేయడానికి వచ్చింది అని భావించి పారిపోయారు.

ఒంటరిగా ఇన్నాళ్లు గడిపిన చీము మళ్లీ ఒంటరయిపోయింది. పైగా ఊర్లో వాళ్లంతా ఇదేదో వింత జంతువు అని క్రరులో కొట్టడం బాధించటం లాంటి చర్చలకు పాల్చుకూరు.

ఆ దెబ్బులకు బాధలకు తట్టుకోలేక చీము అడవికి వెళ్లిపోవాలని నిశ్చయించుకుంది.

చీమకు మళ్లీ అక్కడ సవాలే ఎదురయ్యాంది చిమకే... అడవిలోని జంతువులు ఈ చీమను చూసి ఇదేదో కొత్త వింత జంతువులా ఉంది. ఈ జీవిని మనం ఎప్పుడు చూడలేదే... ఈ పొద్దు మన అడవిలోకి ఎలా వస్తుంది. అని మిగిలిన జంతువులన్నీ కలిసి అడవి మొదట్లోనే ఆపేశారు.

అందుకు చీము మిత్రులారా! “నేను మీలాంటి జీవినే... కాకపోతే నేను పుట్టులో చీమలలో పాటు జీవించే దాన్ని దేవుని వరం వల్ల నాకు ఈ శరీరం సంప్రాప్తించింది. అని దాని కథ అంతా చెప్పింది.

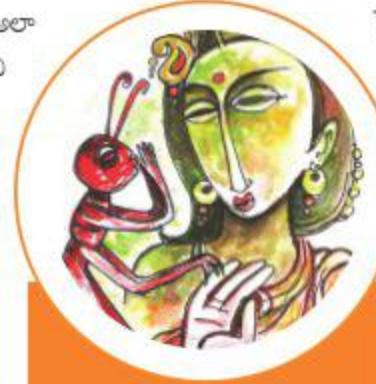
అయినా జంతువులన్నీ చీము మాటలు నమ్మలేక పోయాయి. జంతువులన్నీ గుమికూడి సమావేశం ఏర్పాటు చేశాయి. “ఆ ప్రాణి మహా శక్తివంతమైనది అయితే మనకు చాలా ప్రమాదకరం. పైగా దేవుడు వరం పొందిన శరీరం అని కూడా చెప్పింది.”

“మన అందరిని తినేస్తే! అప్పుడు మనకి సఫ్ట్సం వస్తుంది. అందుకే మనం బలపరీక్క పెదడాం! మనలో ఏ జంతువులో అయితే అది పోరాడి గెలుస్తుందో తెలుసుకుండాం. మనకన్నా అది బలహీనమైతే అప్పుడు అడవిలోకి అనుమతి ఇద్దాం. అని అన్ని జంతువులు కలిసి మాట్లాడుకున్నాయి.”

వాటి నిర్మయాన్ని చీమకు తెలియజేస్తాయి. తప్పని పరిస్థితుల్లో ఇక ఊరిలో ఉండలేక చీము పోటేకి ఒప్పుకుంటుంది. భారీ శరీరం అయితే కోరుకుంది కానీ చీము! దాని శరీరంలో ఉన్న శక్తి సామర్థ్యాలు మాత్రం అంచనా వేయలేక పోయింది.

అన్ని జంతువులు మాట్లాడుకొని మొదటగా నక్కని పోటేకి పంపించాయి. నక్క ఒక్కమేటుకే చీము రెండు కాళ్లు కొరికి పడేసింది. దెబ్బుకు మూలుగతూ కింద పడిపోయింది చీము.

అది చూసిన మిగిలిన జంతువులు హేతుగా నమ్మిదీని సామర్థ్యం ఇంతేనా... చూస్తే అంతా పెద్ద శరీరం ఉంది. అని నవ్యడం మొదలు

అందుకు చీము మిత్రులారా!
“నేను మీలాంటి జీవినే...
కాకపోతే నేను పుట్టులో
చీమలలో పాటు జీవించే
దాన్ని దేవుని వరం వల్ల
నాకు ఈ శరీరం
సంప్రాప్తించింది.

పెట్టాయి. సిగ్గులో చీము తల దించుకొని ఏదుస్తూ అక్కడ నుంచి వెళ్లిపోయింది.

చేసేది ఏమీ లేక ఏదుస్తూ మళ్లీ ఆ గుడి దగ్గరికి పాక్కుంటూ వెళ్లింది.

అమృతారీని ప్రాథేయ వడుతూ మళ్లీ ఒకసారి కనిపించు అని వేదుకుంది. చీము మొర ఆలకించిన అమృతారు చీమపై దయకలిగి ప్రత్యక్షమవుతుంది. అమృతారీని చూసిన చీము చాలా సంతోషించి.... తనకు జరిగిన అన్యాయం మరియు అవమానం గురించి వివరించింది.

అది విన్న అమృతారు చీమకి హితోపదేశు చేస్తుంది. భగవంతుడు సృష్టిలో ప్రతిజీవికి దాని పరిమాణం బట్టి దాని శక్తి సామర్థ్యాలను బట్టి జీవన విధానాన్ని ఏర్పాటు చేస్తాడు. సృష్టికి విరుద్ధంగా వింత కోరికలు కోరుకుంటే జరిగే పరిణామాలు ఇవే! నువ్వు ఏనుగులా పెద్ద శరీరం కావాలని కోరుకోలేదు. ఏనుగు

యొక్క శక్తి సామర్థ్యాలను చెప్పటం చాలా కష్టం.

ఒక ఒక పెద్ద ఏనుగు సింహాస్ని కూడా చంపేగలదు. దాని శక్తి సామర్థ్యాల ముందు ఏ జీవి నిలబడలేదు.

అందుకే నీకు ఈ దుస్సితి కలిగింది. ఇప్పట్టేనా కష్ట తెరుచుకొని నిజానిజాలు గమనించి నీ శక్తి సామర్థ్యాలను గుర్తించి ఉన్న దాండ్రో నువ్వు సంతోషంగా బలుకు అని చెప్పి చీమకి పూర్వు శరీరాన్ని ప్రసాదించి అధ్యమయించి అమృతారు.

చీమకి యాధావిధిగా తన పూర్వుపు శరీరము లభించింది బ్లద్డి తెచ్చుకున్న చీము తన తప్పును తెలుసుకొని, ఒకరిలో పోల్చుకోకాడదని, ఇళ్లం తెచ్చుకొని మరి చెట్టు దగ్గరకు వెళ్లిపోయింది. తప్పిపోయిన చీము తిరిగి వచ్చినందుకు తన స్నేహితులు కుటుంబమ్ములు సంతోషించారు.

*

సురభి...

'మేడమ్ మీ బండి రెడి' అంటూ రాకేష్ బండి తీసుకొచ్చి
ఇస్తూ పర్మిషన్ లేకుండా బాగుచేయించాను
ఏమనుకోకండి మిమ్మల్ని ఆ పరిష్కారుల్లో చూసి కాస్త
జాలేసి' అని ఏదో చెప్పబోతుంటే 'పర్మెదు కానీ జాలికంటే
ప్రేమ గొప్పది ఎవరినైనా ప్రేమించడానికి ప్రయత్నించండి'
కొంచెం సీలియస్ మొహంతో వెళ్ళపాశయింది....

- సుభాషిణి తోట

“మేరా కుచ్ సామాన్, తుమ్మారే పాన్ పదార్ధా”
...జాజాలో లతా పాడిన పాట విషవస్తుండగా “సురభి” అని
పిలిచారెవరో సురభి పంటింట్లో గ్యాన్ బండ బిగిన్నా ఆపి
బయచోచ్చింది ‘ఎందుకు ఎప్పుడు ఆపాచే మినిపిస్తుంది మీ ఇంట్లో
ఎదురింట్లో పెద్దాయన ఇందాకచే నుండి నిన్నే పిలుస్తున్నారు
విషవడఫోద్దా’ అంది పక్కింది అందే కూతురు మయారి

‘హో వెళ్లను బ్యాంక్ కెళ్లి అటం లో దబ్బులు తెమ్మున్నారు అంకుల్
అందుకే అయ్యాంటుంది నేను వెళ్లాలే’ అంది సురభి మయారిని
వెళ్లుమన్నట్లు... రాత్రంతా సరిగా నిద్రపోలేదు ఇప్పుడు ఆఫీస్ కి
వెళ్లానటావ్ నీ అర్థగ్యం పాడైతే ఎట్లమ్మా’ నాయనమ్మ గుసుగుడు
మినివిని ఉన్న సురభి సర్దే జాగ్రత్తగా
ఉంటా ఇక వదిలేయ్ నాయనమ్మా’
అంది... ‘ఏమయారి కళ్లుపడ్డాయో పిల్ల
జీవితం నాశనమయ్యాంది, నేను పోయాక
దీని బ్రతకెలగో’ దేవుడి గదిలో దీపం
పెడుతూ అసుకుంటుంది నాయనమ్మా...’
హబ్బు తిను నాన్నా ఆఫీస్ ట్రైం
అపుతుందిరా నీక్కుడూ అష్వేన్ కాసులు
ఉన్నాయిగా కానిప్పు అని సురభి పిల్లదిని
బ్రతిమిలాడుతుంది...’ సుప్పు తిన్నావా
మరి’ మయారి వాళ్లమ్మ అడిగింది
పక్కింట్లో ఉంటారు వాళ్లు...’ తింటాను
పీడికి తినిపించి’ అంది సురభి...’ ఇలా
అంటున్నానని ఏమి అసుకోకమ్మా

రోజు ఏవో పాటలు పెడతాప్రోదలా
ఉండని చుట్టుపక్కల వాళ్లు నీమీద
కంప్లైంట్ పెట్టొడ్డని నేను అనను...
అందరికి నచ్చేవి పెట్టారాదు కాన్
చల్లబడతారు’ అంటూ వందెంట్లో కూరేదో
పెట్టే వెళ్లిపోయింది... ఎప్పుడూ వినే
మాటలే మక్కువుసారి విని ఆఫీస్కి బయల్సేరింది సురభి...

బండి స్టోండ్ లీసి ఎక్కి కూర్చోగానే ట్రైర్ పంచరయిందని
అర్థమైంది.... కోపము బాధ అలనటలో రోడ్డు దాశా తీసుకెళ్క
గలిగింది కానీ రెండురేళుల నుండి సరిగ్గా తినకపోవడం వల్ల
నీరసంగా ఉంది...

చెమటలు పదుతున్నాయ్ పోసీ వదిలేసి ఆటోకెళ్లాం అంటే
సాయంత్రం ఏవో సామను లిస్ట్ తెచ్చేది ఉంది... ఒకవైపు ఆఫీస్ ట్రైం

అపుతుంది... రాత్రి అదాటున మంచం కోదు కాలికి తగిలి నోప్పి
కూడా... మెకానిక్ కాల్ చేస్తే లిస్ట్ చేయట్లేదు

పీధి మలుపులో ఉండే బుక్ స్టాల్ అబ్బాయ్ అటువైపు పోతూ
‘ఏమైందండీ’ అని అదిగాదు సురభి చిస్సుదే పర్మెదు అని
మోహమాటపడుతూ చెప్పడం చూసి ‘మీరెప్పుడు ఇంతే అలి
మంచితనం మీకు మంచిది కాదు.. మీరు నా సూడే తీసుకొని
వెళ్లండి సాయంత్రం బుక్ స్టాల్ దగ్గర బండి ఇచ్చేస్తాను’ అన్నాడు...

మానవర్యం మంచితనం ఇంకా
బ్రిలిక్ ఉండి అసుకుంటూ ఆట్లేవా
వేనుకొని వెళ్లిపోయింది సురభి...
బాన్ కొంచెం సీరియస్ గానే ఉన్నాడు
‘బ్రెడ్ట్ ట్రైం ఇంత లేట్గా వస్తే ఎలా
అమ్మా సురభి పనిచేసేవాళ్లు బద్దకిస్తే
ఏంచేయాలి’ అన్నాడు... ఇవాళ
అసుకోకుండా ఏదో చెప్పబోయింది
సురభి సరేలే ల్రెంట్గా కోపేవన్
రెడే చెయ్యి...

లాగిన్ అప్పు ఇప్పుడికే లేట్ బాన్
పక్కన ఉన్న ముకుందం బాగా
దగ్గరగా వచ్చి చెబుతున్నాడు

చీర సర్పుకుంటూ కాస్త దూరం
జాగికే స్టాల్ చేస్తా’ అంది మయారి
మోహమంతా మాడ్జూకొని తన హైన్
లోకెళ్కి కూర్చున్నాడు ముఖుందం...

మీకేదో కౌరియర్ మేడమ్
మొన్నే వచ్చింది. మీరు నిన్ను మొన్ను
రాలేదుగా ఆఫీస్కి అందుకే

ఇప్పుడిచ్చా’ అంది ప్ర్యాన్ సర్పుమ్మా...

బాగా బరువుంది ఏమయ్యాం టుండి అసుకెళ్కి నుండి
వచ్చింది అప్రు చెక్ చేసింది .. అప్రు కార్డ్ మీద టూ అప్రు తప్ప
ప్రుమ్ అప్రు లేదు... కవర్ చింపి చూసింది డిక్కనరీ, రెండు పెన్సులు,
ఒక డైరీ ఉన్నాయ్... నాకోసం ఎవరు పంపారు ఇండా ఇవ్వే
పంపేవారు ఉన్నారా సురభి ఆలోచనల్లో పడింది... ‘ముందు
వనికానిప్పు అమ్మాయ్ బాన్ చూస్తున్నాడు’ కొలీగ్ వాటి
కసురుకుంది...

ప్రస్తీక్ కవర్లో వచ్చినవాడేని పెట్టిని పనిమొదలేట్టింది నురభి...’ లంచ ట్రైం వెల్లామా క్యాండీన్ కి’ అంది వాణి ‘నాకు ఆకలి లేదు నువ్వుచ్చి తిను’ అంది నురభి ‘పేచ్చా పీల్లా రెండురోజులైంది నువ్వు తినక ఏమనుకుంటున్నావ్ అనలు... ఎవరతను ఏమంటున్నాడు నీలో న్నాకొన్నా చెప్పవే తల్లి’

బ్రిలిమిలాడింది వాణి... తిందాం పద మాట దాచేసి బాగ్ సర్కూని బయల్లేరీంది నురభి

సాయంత్రం 5 గంటలు ‘ఈ సామానం ఏంటమ్మా’ అడిగాడు బాటీ ‘నాకే పెన్ను కావాలి... డైరీ కూడా వాడేవో చెబుతున్నాడే వినవే’ అంది నాయనమ్మ వాడిస్తమ్ లే నాయనమ్మ... నేను బుక్ స్టూల్ అబ్బాయికి బండి ఇచ్చినా బండి తీసుకొని వస్తును అని బయల్కొచ్చింది నురభి...

‘మేడమ మీ బండి రెడి’ అంటూ రాక్షస్ బండి తీనుకొచ్చి ఇన్నా పరీష్ఠన్ లేకుండా బాగుచేయించాను ఏమనుకోకండి మిమ్మల్ని ఆ పరిస్తితుల్లో చూసి కాస్త జాలేసి’ అని ఏదో చెప్పుబోతుంటే ‘పర్మదు కానీ జాలికంటే ప్రేమ గొప్పది ఎవరినైనా ప్రేమించడానికి ప్రయత్నించండి’ కొంచెం సీరియస్ మొహంలో వెళ్లిపోయింది....

‘ఈ అమ్మాయిలు సమట్ కారు’ అనుకుంటూ అప్పబేదాకా అమె మీదున్న ఇది కాస్త తగ్గిందతనిలో...’ ఎందుకంత చిరాకు కాస్త సౌమ్యంగా ఉండోచ్చుగా’ వాణి అఫ్ఫేనోలో అప్పబ్బుడు అనే మాటలివి నురభి విషయంలో ... కానీ పదును తెలిపేనే దైన్యానా తెగ్గట్టేయగలం నురభి మనస్తుం...’ చెబితే విన్నావా చూడు ఇప్పుడేమైందో పక్కించి ఆంటే అరుపులు విని కిటికోలో సుండి తొంగి చూసింది నురభి మయూరి ఏదుపులు అమాయకంగా అందంగా ఉండే మయూరి అంటే నురభికి ఇప్పం కానీ ఆ అమ్మాయి అలి భయస్తురాలని కొంచెం నోచ్చు కుంటుంది...

ఏదుపు విని మేడ మీద గదిలోకి వెళ్లింది గదిమూలన తలవంచుకోని కాశ్చుమూడుచుకోని అందులో తలాన్ని ఏదుస్తుంది ...’ ఏమైయిదిరా అఫ్ఫేనో సుండి వచ్చి రాగానే ఎందుకిలా ఏదున్నా ఇబ్బుండా అని కొంగు మయూరికిన్నా అంది నురభి.. ‘అప్పబోకి చెప్పాను నేను బండి మీడ వెళ్లనని అమ్మే దబ్బులు కలిపాస్తాయ్ తెలిసినబ్బాయ్ అని పంపింది’ మళ్ళీ ఏదుస్తూ చెప్పింది మయూరి...

అతను నిన్ను ఉచ్చ చేసాడా అంది నురభి కోపమంతా దాచుకుంటూ... ‘హో నీకెలా తెలును... తెలిసినట్టే చెబుతున్నావ్ అమ్మ చెప్పేసిందా’ అంది మయూరి...’ ఇంతకుమందు ఇలా ఎప్పుడైనా ప్రపర్తించాడా’ ... లేదు నురభి కలోణే నేను కాస్త సప్పుతూ మాట్లాడాను...’ అంటుండగానే...’ లప్పు నీదే కదా’ ... సప్పుడము తప్పేనా’ అని మయూరి అమాయకంగా అడిగింది...’ లేదు హాచ్ మనము దాటం వాళ్ళు దాచే కారణం మనం అంటారు నివ్వినా అవతలి వారి చూపుల్లో తేడా గమనిస్తూ సప్పు లేదంటే ఎక్కుడికో వెళ్లిపోతారు ఊహాల్లో... మనకూ ఇప్పుమన్న భ్రమలో వాళ్ళు చేసేపనులకు మనమే మూలాధారం అవుతాం...

ఇంకా చెబుతూనే ఉన్న నురభిని చూసి మయూరికి అనుమానం వచ్చింది... సురభి నిన్ను ఒకడి ఆడుగుతాను చెబుతావా’ అంది చెప్పు కానీ ఏదవడం అపే చెప్పు అంది నురభి... బాటీని నాన్న ఉన్నారూ’ అని అడిగింది .. ‘ఉన్న లేనట్టే ఉండి చేసేదేం లేదు’ అంటూ తాత్మికంగా సమాధనమిస్తున్న సురభిని అలాగే చూస్తుందిపోయింది మయూరి... సురభికి పెళ్లేన మొదటి ఏటనే భర్త జవాన్గా జమ్మాక్షార్చీర్ లో నియమింపబడ్డాడు... మూడు రాత్రులు జరగుండానే అతను బోర్డర్ వెళ్లిపోయాడు ఒకానోక రాత్రి అమె బావ అమె నిదిస్తున్న గదిలో తప్పతాగి వచ్చి బలాత్మారం చేయబోయాడు తప్పేంచుకుని పుట్టించేసి వచ్చి భర్తకు ఉత్తరం రాస్తే అతను పుట్టింట్లోనే ఉండని సలహా ఇచ్చి

‘వాడు పెద్దాడయ్యాక సీదగ్గర ఎందుకుంటాడు అప్పుడు ఇంకా ఒంటరితనం.. నామాట విని పెళ్లచేసుకో’ అంది వాణి ‘ఈమాట చెప్పదానికి వస్తే ఇంకెప్పబోకి రాకు నాదగ్గరికి’ అంది సురభి...” అయినా ఎవరో కుప్పతొట్టో పదిలేస్తే వాళ్ళి తెచ్చుకుని పెంచుకుంటూ నీకెందుకు ఇన్ని బాధలు’ అంది వాణి కాస్త కోపంగానే...’ మానవత్వం ప్రేమలేని మనుషులు ఎంతకాలం బ్రతికినా ఏం లాభం.... నేను ప్రేమించేది మనుషుల్ని మృగాలనో బోమ్మల్లో కాదు...

కానీ మళ్ళీ లీసుకెళ్లిందుకు కానీ అతను ఎక్కుడ ఉన్నాడన్నది కానీ అచ్చాకే తెలియకుండా అమెకు దూరంగా ఇంకో పెళ్లితో సెడీర్ అంయపోయాడు... పెద్దలు బంధువులు నిలదీస్తే అమె ఆత్మా భిమానాన్ని వాళ్ళ అన్న దగ్గర తాకట్లు పెళ్లిందని ఏవో నియలేని జిరిగిన అత్యాచారాన్ని అతనివైపుగా చెప్పుకున్నాడు.. ఊరు ఊరంత అమెను నిలదీన్నా ఏవో చెడు మాటలు ప్రచారం చేయడంలో ఊరొదిలి ఒక ప్రైవేట్ హస్టిటుల్లో రెసప్సన్స్ గా చేరింది...

అబార్న్ చేయించుకుంటున్న ఎందరో పెళ్లికాని అమ్మాయిల్ని చూసి తల్లిదిల్లిపోయిది... ప్రైస్ ప్రైకాలజీ చదివి కొంతకాలం కాలేజీ లో లెక్కర్గా చేసింది... అత్యదే రామన్ పరిచయం ప్రేమ విడిపోవడం జిరిగింది.... ఒకసారి రామన్ రానిరోజు బండి పాడైందని ఇంకో కౌలీగ్ బండిమీద యింటికెళ్లిందని నీకుపాడికి ఏంది సంబంధం అని అడిగాడు రామన్... నీకు నాకు కూడా ఏ సంబంధం లేదని వచ్చేసింది నురభి.... మయూరి గట్టిగా భుజం తదుతూ నురభి బాటీ పిలుస్తున్న ట్లున్నాడు’ అని అనగానే గతలో నుండి బయల్కొచ్చింది నురభి....

నాయనమ్మకు బాగ దగ్గగా ఉంది నెను మెడికల్ పొప్పో మందులు కొసుకోస్తూ అని బయల్లేరీన నురభికి అక్కడే ఏవోమందులు కొంటున్న రామన్ కనపడ్డాడు.. సురభిన్నే ఇత్తుసారి నామాట విను నీలోమాట్లాడి’ అంటూ అమెవెనుకే ఇండికోచ్చాడు బాటీని చూసి అస్సర్యపోయి విషయం నగంలో వదిలేని వచ్చిన దారినే వెళ్లిపోయాడు... ‘నాయనమ్మ టీవీ ఎక్కువగా ఉంది’ అంటూ కొబ్బరినీట్లు కొట్టిస్తున్న సురభి కళ్లరో సీట్లు... ఎప్పుడు ఎడవని సురభి ఏదవడం చూసిన వాణి మళ్ళీ ఏమయ్యింది అని అడిగింది వేరే రూంలోకి సురభిని తీసుకెళ్లు...’

బాటీని కొంతకాలం నే తీసుకో’ అంది వాణి ‘వాడులేకుండా నేను ఒక్క త్రణం ఉండలేను’ అంది సురభి ‘ఎలానే తల్లి ఇలా ఒంటరిగా’ రోజు చావడం కన్నా నాకుఒంటరితనమే బాగుంది’

‘వాడు పెద్దాడయ్యాక నీదగ్గర ఎందుకుంటాడు అప్పుడు ఇంకా ఒంటరితనం.. నామాట విని పెళ్లిచేసుకో’ అంది వాణి ‘ఈమాట చెప్పదానికి వస్తే ఇంకెప్పబోకి రాకు నాదగ్గరికి’ అంది సురభి...” అయినా ఎవరో కుప్పతొట్టో వదిలేస్తే వాళ్ళి తెచ్చుకుని పెంచుకుంటూ నీకెందుకు ఇన్ని బాధలు’ అందివాణి కాస్త కోపంగానే...” మానవత్వం ప్రేమలేని మనుషులు ఎంతకాలం బ్రతికినా ఏం లాభం.... నేను ప్రేమించేది మనుషుల్ని మృగాలనో బోమ్మల్లో కాదు...

నన్న ఇలాగే వుండనీ ఇంకెప్పుడు బాటీ ముందు ఈవిషయాన్ని ప్రస్తావించకు వాడు నోచ్చుకుంటే ఇబ్బంది” అంటూ నాయనమ్మకు మందులెయ్యడానికి అమె రూంలోకి బయల్లేరీంది సురభి.. సురభి గతం తోపాటు తన మానవతా హృదయం తనకు తెలుసుకున పెద్దగా అశ్వర్థిలేదు.. తనకు స్నేహితురాభాసినదుకు గర్వపడింది.. బాటీ పలక మీడ ఎదో రాసేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నాడు.. వాణి వాడి దగ్గరకొచ్చి.. అ.. అంటే అమ్మ అని అక్కరాభ్యాసం చేయస్తోంది..

పరవళ్ళ తీసిన వలపు పాట

కలిసి చేసే వలపు
వయసవైమృదనే
ప్రశ్నకు ఆ ప్రేయసి ప్రస్తుతం సాగే ఇరువురి
గమనవే

- తిరునగర శర్త్ చంద్ర,

6309873682

శ్రీయస్తీయులు... తామే

మబ్బుల్లో చినుకు

లైపోయినట్టుగా, వారు వెళ్ళి ప్రతి
చోటు ఓ పూలతోటు ఏలసినట్టుగా
భావిం చుకుంటారు.

చుక్కల్లో కలిపితే తమ బొమ్మలు

కనిపించడం, మబ్బుల్లో

చినుకులవ్వాలనుకోవడం

మొదలున్న అసాధ్యాలైనప్పటికీ

వాలికున్న ప్రేమబలమే

ఆ అసాధ్యాల్లినుసాధ్యం

చేయిస్తుందన్న నమ్మకాన్ని

వ్యక్తపరుస్తుంది.

శ్రీయస్తీయుల శ్రేమ
ప్రయాణం ఎంతో మధురంగా
ఉంటుంది. అటలు
అడుకోవడం, పాటలు
పాడుకోవడం, అంతలోనే
అలగడం, మారాము
చేయడం, మళ్ళీ ఒకరినొకరు
అలకలు మాని కలిసిపోవడం
ఇవన్నీ శ్రేమలోని తీయదనాలే
కదా! ఇంకా - చుట్టూ ఉన్న
సమస్త ప్రకృతి తమదేనన్న
దైర్యంతో, స్నేహంతో
సాగిపోతుంటారు ప్రేమికులు.
ఆకాశంలో ఉన్న చుక్కల్లి ఒక్క
చోట కలిపితే అవి తమ రూపా
ల్లాగే ఉంటాయని, దారిలో
కనిపించే పూలను జంటగా
సాగే తమ అడుగులేనని
ఊహించుకుంటారు.

సమాధానమని చెప్పడం చాలా బాగుంది.
ఇద్దరి మనసుల్లో ప్రేమ చేసిన కొంపె అల్లరే
ఆ ప్రశ్నల్లో వేయించింది. జవాబుల్లో
చెప్పించింది. మాటల్లే మరిచే ఆనందాలవేళ
ఇది. హయిగా ప్రేమగీతాల్లి పాడుకోవడం
తప్ప ఇంకేది ఆ సమయంలో జంటకు
గుర్తుండదు. ఈ పులకింతలకు కారణం
ప్రేమ కదా!

ప్రేయస్తీయుల ప్రేమ ప్రయాణం
ఎంతో మధురంగా ఉంటుంది. అటలు
అడుకోవడం, పాటలు పాడుకోవడం,
అంతలోనే అలగడం, మారాము చేయడం,
మళ్ళీ ఒకరినొకరు అలకలు మాని
కలిసిపోవడం ఇవన్నీ ప్రేమలోని తీయదనాలే
కదా! ఇంకా - చుట్టూ ఉన్న సమస్త ప్రకృతి
తమదేనన్న దైర్యంతో, స్నేహంతో సాగి
పోతుంటారు ప్రేమికులు. ఆకాశంలో ఉన్న
చుక్కల్లి ఒక్క చోట కలిపితే అవి తమ
రూపాల్లాగే ఉంటాయని, దారిలో కనిపించే
పూలను జంటగా సాగే తమ అడుగులేనని
ఊహించుకుంటారు. తామే మబ్బుల్లో
చినుకులైపోయినట్టుగా, వారు వెళ్ళి ప్రతి
చోట ఓ పూలతోట విరిసినట్టుగా భావిం
చుకుంటారు. చుక్కల్లి కలిపితే తమ
బొమ్మలు కనిపించడం, మబ్బుల్లో చినుకుల
వ్వాలనుకోవడం మొదలైనవన్నీ అసాధ్యాలై

తనలో కలిగిన పరవానికి కారణం
కథానాయికయే అని గుర్తించిన కథా
నాయకుడు ఆమెను ప్రేయసిగా భావిస్తాడు.
కథానాయిక మొదట నిరాకరించినా ఆ
తర్వాత అతని ప్రేమను స్వీకరిస్తుంది. తన
మనసునూ కానుకగా అందిస్తుంది. అందుకే
తన ప్రాణం ఎక్కడ? అనే ప్రశ్నకు తన
ప్రేయసినే సమాధానంగా చూపిస్తానని
అంటాడు ప్రేమికుడు. మరి తన ప్రేయుడిలో

నవ్వబెక్ వారికన్న ప్రేమబలమే ఆ అసాధ్యాల్చి సుసాధ్యం చేయస్తుందన్న నమ్మకాన్ని వ్యక్తపరుస్తుంది.

చూపులలో ముద్దాడుకోవడం నేర్చు కొమ్మని ప్రేమికుడు ప్రీయురాలో అంటాడు. అప్పుడామె - పెదవులలో పెదవులకు ముద్దుపెట్టమని అడిగే అలవాటు తనకు లేదని, ఆ అలవాటును మార్పుని అడుగుతుంది. అంటే - తన పయసుకు ఇన్నాళ్ళు ప్రేమగాలి తగలలేదు కాబట్టి అమెకు ఆ సంగతులు తెలియవు. ఇక నీ రాకలో ఆ వలపుదనం తనకు అలవాటు కావాలని అమె పరో క్షంగా చెబుతుందని అర్ధం. ప్రేమికుడు అమె కళ్ళకు కాటుకను దిద్దే వేలవుతానని అంటే, ఆ వేలు పట్టుకనీ తనతో ఏడడు గులు నడిచే వేళ ఎప్పుడో స్తుయా అని అమె ఎదురుచూస్తున్నానని చెబుతుంది. అంటే తనతో ముదిపడబోయే మధురమైన జీవితాన్ని తలచుకుని మురిసిపోతోయని అర్ధం.

ఇలా ప్రేమికుల ఎదలో సాగే వలపుల లాహిరులను గూర్చి ఎంతో అధ్యతంగా చెప్పాడు శ్రీమణి. పరవళ్ళ లీసిన అందమైన అసురాగానికి వ్యాఘ్యానంలాండేదీపాట.

... పాట ...

అరెరే ఎక్కుడ ఎక్కుడ ఎక్కుడ ఎక్కుడ నా ప్రేణం / ఈ ప్రశ్నకు నువ్వేలే సమాధానం / అరెరే ఎప్పుడు ఎప్పుడు ఎప్పుడు నీతో నా పయునం / ఈ ప్రశ్నకు బదులేగా ఈ నిమిషం / మాటల్నే మరిచే సంతోషం / పాటల్నే మారించి ప్రతీ క్షణం.

నింగిలో ఆ చుక్కలన్నీ ఒకబిగా కలిపితే మన బొమ్మ కాదా / పెపా.. దాలలో ఈ పువ్వులన్నీ జంటగా వేసిన మన అడుగులేగా / మబ్బల్లో చినుకులు మనమంటా / మనమే చేరేటి చోట్టేడైనా అయిపోడ పూఢోట. ఓ కళ్ళతో ఓ చూపు ముద్దే ఇప్పుడం నేర్చుతా నేర్చుకోవా /

ఆ పెదవితో పెదవులకి ముద్దే అడగడం తెలియని అలవాటు మార్చువా / కాటుకనే దిద్దే వేలవుతా / ఆ వేలే పట్టి ఏ వేళ నీ వెంట అడుగేస్తా.

కొ కర్తవ్యం

అవని గమనానికి ఆధారమైన సూర్యచంద్రులే
నిద్రాహోరాలు మాని పయనిస్తుంటే మనిషి
మాత్రం మత్తులో జోగుతూ సోమరి
అవుతున్నాడు..

మానవత్వం ప్రదర్శించాల్చిన పూర్వయాలలో
ఎప్పుడు స్నేహం అడుగంటునో ఎక్కడ
క్రమశిక్షణ జనించునో సమయపాలనా
మార్గాన సాగాల్చిన జీవితం ఎన్నడు సార్థకం
చేసుకోబడుతుందో ఎప్పుడు సంపూర్ణ
అత్యవిశ్వాసం ప్రతి ఒక్కరిలోనూ నిందుగా
ఉంటుందో ఎక్కడ మంచి ఆలోచన మనసు
పొరల్లోనే ఇంకిపోకుండా ఉంటుందో ఎక్కడ
ప్రతి వ్యక్తి ధైర్యంగా తన లాగా తాను

జీవిస్తాడో నా ఈ ప్రపంచంలో ఆకలి తేకల లేని
పరిపాలన వస్తుందో
కార్పొరేట్ విద్య పేదల బ్రతుకులు వెలుగు ఎప్పుడు
కోరుకుంటుందో ఆ లోకంలోకి సాగాలి మనిషి పయనం

ఆ దిశగా
న్యాయం కోసం ఏనాడు అడుగులు నడుస్తాయో
గొంతులు కలిపి పిడికిలి బిగించిన పేదవాని ఉద్యమం
సాగుతుందో గవర్న్మెంటులో నాణ్యమైన విద్య
కొరవదిదెందుకని ఎప్పుడైతే యువత ప్రశ్నించడం మొదలు
పెదుతుందో అప్పుడు మాత్రమే
నా ప్రపంచం అభివృద్ధి చెందుతుంది

- మిట్టప్పల్లి తిరుపతి, కొండపల్లి

నెయ్యెల్‌కు పక్కల లీకం

ఆదవిలో పక్కలు అన్నే ఒక చోట సమావేశం అయ్యాయి. ఈ సమావేశంలో కోడి కొక్కురుకో అంటూ సభ ప్రారంభించినది. కోయిల తన లీయని గానంతో స్వాగతం పలికింది. కిలకిల రవములలో పదుల సభ కోలాహలంగా వుంది. రామచిలుక రండి కూర్చోండి అంటూ అన్నే పక్కలను ఆహ్వానం పలికినది. ఈ సభకు ముఖ్య అలిధిగా, పక్కల గురువు దేగ ఎగురు ఉంటూ వచ్చింది.

పక్కల మిత్రులారా అందరికే నమస్కారం. ఈరోజు సభ ఉద్దేశం ఏమిటంటే మన పక్కి జాతి అంతరించి పోకుండా మనం తినిన జాగ్రత్తలు పాదీంచాలి. అప్పుడే మన అందరికే శథోదయం అంది దేగ. అప్పను అది సరే ఈ అడవి మనకు రక్షణగా ఉంటోంది. కానీ కొందరు అడవి దొంగలు ఈ అడవిలో మాటు వేసి వారి చేతికి దొరికిన పక్కలను కాల్పుకొని తియున్నారు. ఎలా బ్రతకడం అంది నెమలి, మీరు ఆకాశంలో స్వేచ్ఛగా, హాయిగా ఎగిరే పక్కలు కాబట్టి కాస్త తెలివిగా వ్యవహరించాలి. అంది దేగ, భూమి పై వలలు వేసి పట్టుకునే వేటగాళ్ళ ఈ మధ్య చాలా ఎక్కువగా అయ్యారు. ఎలా అయ్యా అడిగింది పిచ్చుక, చెప్పాను కదా తెలివి ఉపయోగించండి గింజలు చల్లారు అంటే వల వేశారు అని అర్థం అంటూ పాపురం చెప్పింది. ఈ మానవులు నా జోలికి వస్తే వాళ్ళ కళ్ళను పీకేస్తాను. అంది గుఢగూబి... జ్యోతిష్యం చెప్పే వాడు నాతో మూడు ముక్కలు లీయించి సరిగ్గా తిండి కూడా పెట్టడు. అని చెప్పింది రామచిలుక, ఘూర్చానాతోనే ఉత్తరం రాసి పంపేవారు ఇప్పుడు నన్ను అందరూ ఘూర్చా మరిచి పోయారు అని చెప్పింది పాపురం దిగులుగా,

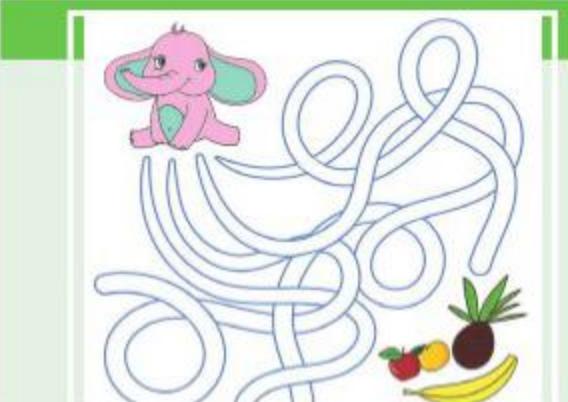
“అర్థం అయింది మనం అందరూ హాయిగా ఎగురగలం పొద్దున్నే అలా వెళ్లి ఎవరి మేత వారు నంపాడించి రాలి వేళకు అడవికి రండి. ఎవరి జాగ్రత్త లో వాళ్ళు వుండండి. మన అందరికి అడవి మాత్రమే రక్షణగా వుంది. అంతే కాదు అప్పనరం అయితే మనం ఇతరులను కాపాడడం కోసం మానములు అయ్యా సరే ఆపదలో వుంటే జటాయువు పక్కిలా ప్రాణాలు తెగించి పోరాదాలి! తెలిసిందా! మన పక్కి జాతికి అదర్థం జటాయువు పక్కి అలనాడు సీతమ్ము ను కాపాడడం కోసం దుష్టుడు అయిన రావణానురుదిని ఎదుర్కొని చివరకు తన ప్రాణాలు త్యాగం చేసిన ఘనత మన ఆ పక్కి రాజుచే “నని గర్వంగా చెప్పింది దేగ. “ఏది ఏమైనా మీరు అందరూ కలిసి వుండండి. కలిసి ఉంటే కలదు నుఖం” అంటూ చెప్పింది పక్కల గురువు దేగ, అలాగేనని మిగతా పక్కలు అన్నే సమృద్ధించాయి. అప్పటి నుంచి అని ఎవరి జాగ్రత్తలో అవి వున్నాయి.

- లక్ష్మాజు ప్రపుల్ల చంద్ర

లక్ష్మీతేల్చండి

కింద కనిపిస్తున్న బొమ్మలో కొన్ని పండ్లు ఉన్నాయి.
పండ్ల ఆధారంగా దేని విలువ ఎంతనో కనుగొని ‘?’?
దగ్గర ఎంత సమాధానం పసుండో చెప్పగలరేమో..
ప్రయత్నించండి చూద్దాం..

				=	8
				=	12
				=	15
				=	?

దారేది?

పైన కనిపిస్తున్న బొమ్మలో ఓ బుల్లి ఏనుగు వీలు ఉంది. అక్కడ కనిపిస్తున్న పండ్లు తినడానికి రెడీ అయింది. కానీ అక్కడికి వెళ్లడానికి దారి మొత్తం గందర గోళంగా ఉండట. సరైన దారేదో ఈ బుల్లి ఏనుగుకు పౌర్ణంది పండ్లు తినడానికి వెళ్లుండట..

పుట్టి గిలభర్ బుద్ధి తెలివి - 34

సపోటాలు
సప్పగున్నాయమ్మ!

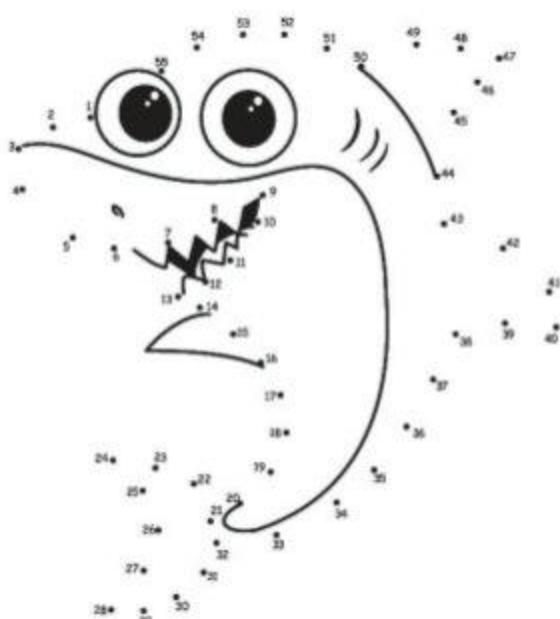

సప్పగా ఉంటాయి కాబట్టి
వాటిని సపోటాలు
అంటారక్కా!

చుక్కలు కలపండి

కింద ఉన్న ఆకారం హర్షిగా లేదు. ఆ స్థానంలో
చుక్కలు, పక్కన అంకెలున్నాయి. చుక్కలు కలుపుకుంటూ
వెళ్లే హర్షి ఆకారం వస్తుంది. క్రై చేధామా..

సూక్తి...

మనం కేవలం
విజయాల నుంచే
పైకి రాలేము
అపజయాల
నుంచి కూడా
ఎదగడం
నేర్చుకోవాలి...!!

తెడాలు

పైన కనిపిస్తున్న రెండు బొమ్మలు చూడడానికి ఒకేలా
ఉన్నాయి. కాని వాటిలో వది తేడాలు ఉన్నాయి. అవి ఏంటో
కనిపెట్ట గలరేమో ప్రయత్నించండి చూధ్మం..

రంగులేద్దాం..!

పైన బొమ్మకు ఏమే రంగులు వేస్తే అందంగా
ఉంటుందో.. ఆ రంగులతో కలర్సుల్గా మార్గండి
చూధ్మం...

పదకేళ 297 - సుధామ

1		2		3	4		5	6
		7	8					
9	10					11		
	12			13				
14						15		
	16		17			18		
19				20		21	22	
		22		24				
25				26		27		

అధారాలు

అడవి

- పార్సుతి (3)
- జలప్పీ ఈ రోజుల్లో అన్నము (2)
- మంచు (2)
- సుప్పు దీనితో ఒకటంటే తలుపు చెక్కలోనే రెండంటా..! (5)
- కోపం, వైరం (2)

11. కీడు (2)

- అటుగా నల్ల బంగారం (2)
- తుంబరి, దుష్యుడు (4)
- శిరము (2)
- మనిషికో మూట, దీనికో దెబ్బ! (2)
- శూరుడు, సేనాధిపతి (4)
- నన్నాయికి తోడు (2)
- బెట్టికి (2)

- ఈ రాజుకు ఎంబడ్స్ట్రు వస్తుందా అని ఒకప్పుడు ప్రకటనలు వచ్చాయి (2)
- బెంగాల్ ఈ దేశంగా ప్రస్తిర్థం (5)
- నముద్రంలో ఒక్కసారి జాలరులు అప్పతుంటారు (3)
- విధిని మచ్చలో పదిలేయండి (2)
- అబద్ధం (2)

నిలవు

- బావికి పుండెది, పసివాచి అట పత్తుపు (3)
- జనత మధ్యలో పెళ్లిపోయింది (2)
- చందులు కన్న ముందొచ్చిన విల్లల ప్రతిక (2)
- పోలీసు రాజులో పుండె ఆయుధాలు (4)
- ఇప్పటికీ వేద వందితులున్న కరీంసగర్ జిల్లలోని ఒక ముఖ్య గ్రామం (3)
- ఎముకల్లోని సారం (2)
- కొత్త పెళ్లి కూతురు భర్త తలపుతో ఇలా అప్పతుండేదిట! (5)
- చందులు, వెన్నెల, కమ్మటి పాట ఏం చేస్తాయి? (5)
- సీతాపతి (3)
- ఇక్కడి ఎద్దు గుండ్రంగా తిరుగుతూనే పుంటుంది మరి! (3)
- బెలాన్ (3)
- పిడుగు (3)
- లింగు కు తోడు (3)
- భాగము, వాటా (2)
- దేశ విదేశాల ముందుక్కరాలు (2)

పదకేళ- 297 జవాబు

	1 శు	2 భ	శు	3 క్ర	వా	4 రం	
5 జి		క్రి		మం		గ	
6 రం	గు	లు		7 అ		8 అ	స్ఫ
	రు		9 తొ	దం	తో	10 లం	11 కె
12 హో		13 పు	రు	బ		14	ప్పు
15 లీ	16 ల		17 చి	ర	కా	ల	18 ము
	హూ	రి		ము		20 కం	ద
	రి		21 పై		22 బ		ము
		23 పు	న	రు	జీ	వం	

పదకేళి పజిల్ని పూర్తి చేసి కరెక్టు సమాధానాలు రాసి పంపిన వారి పేర్లు ప్రకటిస్తాం.

అక్షర యజ్ఞం అక్షరాప్రం

ఈ నిశిత దృష్టితో సమాజంలోని లోపాలనే కవితాప్రాయాగా, సమాజ చైతన్యమే ధైయంగా, అక్షరాలే ఆయుధాలుగా అక్షర యజ్ఞం చేస్తూ తన కలంతో సంధించినది ఈ అక్షరాప్రం. తన అభ్యుదయ భావాలతో, సమాజ హితాన్ని కోరుతూ, సామాజిక స్వఫ్త కలిగి సమాజాన్ని చైతన్య పరుస్తూ రాసిన కవితల సమాపోరం అక్షరాప్రం.

అక్షరాప్రం కవితానంపుడిలో

విశ్వాది శక్తి అమ్మ అంటూ అమ్మకు అగ్రతాంబూలం ఇచ్చాడు. పురిటి నొప్పులు భరించివసి పాపలకు ప్రాణం నిలిపి అమ్మతం వంటి ప్రేమను పంచేది అమ్మ అని అమ్మను కీర్తించాడు.

పల్లెలు దేశానికి పట్టుగొమ్మలు అని, ఆల్మీయతకు, పైరు వంటలకు పుట్టినిల్లు అని,

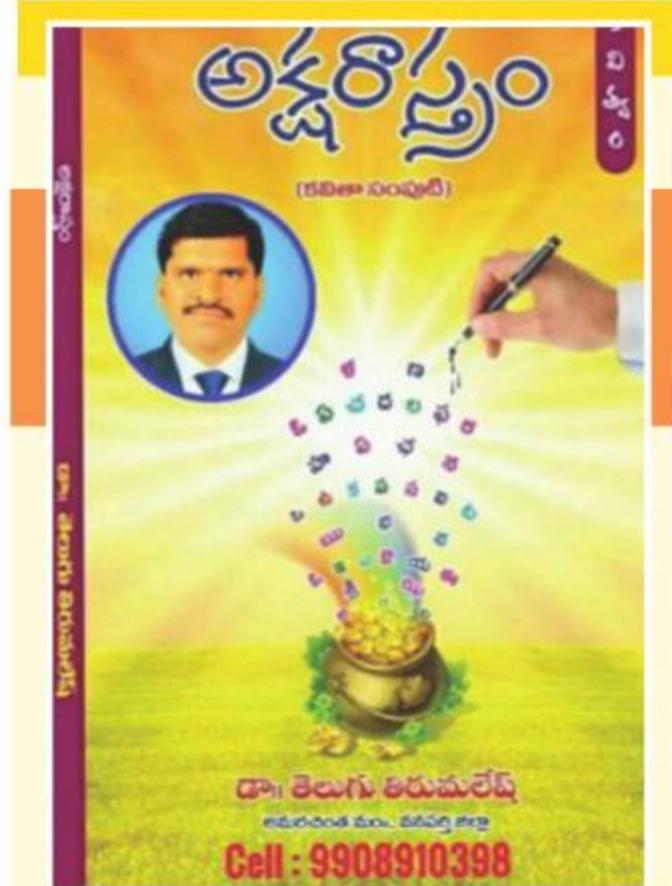
కలగలువు కలిగిను / పల్లె కుచీరవములు/ పైరు వంటలతో మురినెను/ పశు సంపదలు అంటూ పల్లె నోయగాన్ని కళకు కట్టినట్లు విభించాడు.

‘ప్రజాస్యామ్యాన్ని రక్తించే/ ప్రజా అయుధం టటు’ అంటూ టటు యొక్క విలువను చక్కగా తెలిపారు.

‘ఇంటికి పెద్ద గడపలువ్యధులు / వయను చేత వ్యధులు / అనుభవంలో మహర్షులు’ అంటూ వారి యొక్క ప్రాధాన్యతను అడ్యతంగా చెప్పారు.

‘అస్యాయం అంతరిస్తే / నా గొడవకు ముక్కి ప్రాప్తి’ అన్న కాళీజీ మాటలను ఆయన సాహిత్య సేవలను కవితలో చక్కగా వర్ణించారు. రైతు దేశానికి వెన్నముక అతడు అలిగితే లేదు మనకు అస్వమిక అంటూ రైతు యొక్క గొప్పతనం తెలిపిన రైతు బిడ్డ.

కులం ఇంటి గడవ వద్ద / మతం పూజ గది వద్ద ఆగాలని

సమాజంలో మానవత్వమే మతంగా/ ఐక్యమత్వమే కులంగా వెల్లివిరియాలని కులంతర సప్పడి కవితను సంధించాడు.

చివరగా నాస్తి కనిపించే దైవం అని కుటుంబం నుంభం కేసం / చేసేను త్యాగం అని నాస్తికు గౌరవం ఇచ్చారు.

ఈ విధంగా తన యొక్క అక్షరాప్రం కవితా సంపుడితో సమాజాన్ని చైతన్య పరుస్తూ, అక్షర యజ్ఞం చేస్తున్న అక్షర ప్రేమికుడు దాతెలుగు తిరుమలేపు.

- అమీర్ భాష, 9642480702

విరమించని వాక్యం

కనుపాపను ఆవరించిన

చీకదే కాటుక

జారిపోయే మెలకువను లెక్క చేయక

స్వప్నాల వీధికి లాక్కెత్తుంది

చుక్కల తోపును తప్పుకుంటూ

ఆకాశ దండానికి వేలాడుతూ తక్కెడ

తనతో సరిదూగమంటూ

పదాలకు సహా విసురుతోంది

తూకానికి కూర్చున్న కాలం

అల్లిచెల్లిగా ఎగురుతూ గిరికేలు కొడుతూ

బక్కలోక్కడిగా మెల్లి మెల్లిగా

సంధి చేసుకుంటూ తరజులోకి

చేరుతున్నాయి పదాలు

కాలం బరువుకు

తేలిపోతున్న పదాలు

దిగులుతో చిన్నబోయాయి

అప్పుడే ఉటుగా పచ్చిన

లోకుక్కొకడి వాచేని పలకరిస్తూ

రెక్కలల్లార్చి వెళ్లిపోయింది

పదాలకేదో తోచింది

తరువాత..

శారకల కాంతిని గ్రోలిస పదాలే

తల్లిట్టో మిగిలాయి

సరికొత్త వాక్యమేడో మిఱుక్కుమంది

ఇప్పుడు కాలం కూడా వాక్యం వక్కనే

- నర్సీన్ భాన్, 9652432981

మేమెట్లూ గర్వించాలి?

మనమంతా హిందువులం
సింధూ నది బిందువులం
రక్త బంధువులం
హిందువుగా జీవించు
హిందువుగా గర్వించు అంటారే....
మరెందుకు? మా ఊరి గుడిలో మాకు చోటుండడు!
మేమెట్లూ గర్వించాలి?

దేశాధ్యక్షుడైనా
హిందువైనా
అంటరాని కులంలో పుట్టినందుకు
అలయంలో అడుగు పెట్టినీయనందుకా?
మేమెట్లూ గర్వించాలి?

పొట్లకు బట్టకు నోయక
అప్పకష్టాలు పడి
అక్షరాన్ని నమ్మకాన్ని
సమాజంలో భద్రుగా బతుకాలని
పట్టణాన్కాచ్చి ఇంటిని అడ్డెకడిగితే
అంటరానోడివని తిరస్కరించినందుకా?
మేమెట్లూ గర్వించాలి?

మా ఎల్లమ్మ, బాలమ్మ పిండమ్మ వీరనాగమ్మ,
పోశమ్మ, మైసమ్మ నాంచారమ్మ ల
బీరపు, మల్లయ్య, కాటమయ్యల పండుగలకు
మీరు రారైతిరి... మంత్రాలు చదువరైతిరి...
మమ్ములను.. మా ఆరాధ్యులను గుర్తించనందుకా?
మేమెట్లూ గర్వించాలి?

మేము హిందువులమైతే....
మాలో రాముడు, కష్టుడు, శివుడు కొల్పై ఉండాలి
మరెందుకో... మాకు ప్రత్యేక దేవతలున్నారు!
మా ఆపదలు వారికి తెలుసు
మా మొమ్మలు వారికి చెల్లున!

గోహత్య మహాపాపం
పరువహత్య మహాపుణ్యం
గోమాంస భక్తుణ అధర్మ
మాలో కలిసి తినకపోవడం ధర్మం
గోపంచక సేవనం పవిత్రం
మేము తాకేన నీరు అపవిత్రం
గహంలో గోవు అడుగిదితే శుభం
గుడిలో మేము అడుగిదితే అశుభం
మనిషి తాకితే మైలపడడం విచిత్రం!
మేమెట్లూ గర్వించాలి? మేమెట్లూ గర్వించాలి?

- వాగి కృష్ణ

రేపటి భయమై నీవు...

రేపటి భయాల్చి తప్ప తాగి
కొరికలమై కాలు జారి
కష్ట తిరిగిన తలపులు
వర్తమానం కింద నలిగిపోతూ
నిలువుగా చీలిన మనిషి
రెండు చేతులతో
ప్రోగు చేసుకున్న ఆశలను
మెదడు పొరల్లో కన్నొటి ద్రావకంలో దాచి
కలల దువ్వలో
కలత దుమ్ములో
కలవరింత ఎత్తిపోతలో
వంకరటింకరి దారిలో
పెచ్చిగా తూలుతూ
పచ్చిగా వాగుతూ
ముడతలుటారిన ఊషాలకి
మెలికలు తిరిగిన ఆలోచనలను ముడివేసి
చిత్తికిన మనసులో
చీకిన జ్ఞాపకాలతో
చిరిగిన మాటలో
చెదిరిన అర్థాలలో
నీవు ఎక్కుడున్నానో
కనిపించిన ప్రతి అందాన్ని అడిగి
తడిమి మరీ పలకరిస్తూ
తనలోని నిజాన్ని ఉంతంగా
నిజాయితీని వెన్నుగా
నాలో ఉన్న నీతో
నీలో లేని నాతో కలసి
దిక్కులు వెంట ఎన్ని జాడలని వెతకను?
నేటి నిస్సు చూస్తుంచే
రేపటి భయం నేడు నీ పక్కనే
కనిపిస్తూనే ఉంది.

- శీ సాహితి, 9704437247

మయన్హార్లో... ప్రజాస్వామ్యం బంది

ఆగ్నేధుసియాలోని నిరుపేద దేశమైన మయన్హార్ మరోసారి సైనిక పాలనలోకి పోవడం అందోళన కలిగిస్తోంది. అయిదు కోట్ల జనాభా కలిగిన మయన్హార్లో సైనిక కుటులు కొత్తేమీ కాదు.
1948లో స్వాతంత్ర్యం సాధించిన తరువాత మొదటి పద్మాలుగేంట్లు ప్రజాస్వామ్య పాలన కింద ఉన్న మయన్హార్లో 1962లో సైన్యం ఒక్కసారిగా తిరుగుబాటు చేసి అధికారం చేటిక్కించుకుంది. అప్పటి నుంచి ఇప్పటి వరకు అధికారం తమ చేతుల్లోంచి జారిపోకుండా యత్థిస్తున్న సైనిక నియంతలకు 1988లో మొదటిసారి ప్రతిఫుటన ఎదురైంది. ట్రిట్యున్ నుంచి మయన్హార్కు తిరిగి వచ్చిన ఆంగ్సిసాన్ సూకీ నేపస్టర్ లీగ్ ఘర్ డెమోక్రసీ (ఎన్‌ఎల్‌డి) స్థాపించి మయన్హార్లో ప్రజాస్వామ్యం కోసం ఉద్యమించారు. 1990లో జరిగిన ఎన్వికల్లో సూకీకి ప్రజలు బ్రాహ్మణం పట్టారు. ఆ ఎన్వికల్లో 58 శాతం ఓట్లలో, పార్లమెంటులో 492 స్థానాలకు గాను 382 స్థానాలు గెలుచుకొన్నారు. మిలిటరీ అనుకూల పార్టీకి కేవలం పది సీట్లుమాత్రమే వచ్చాయి. సూకీ ప్రభుత్వ ఏర్పాటుకు సిద్ధమపుతున్న తరుణంలో సైన్యం తిరుగుబాటు చేసి అధికారాన్ని తిరిగి తన గుప్పట్లో పెట్టుకుంది. సూకీని గృహ నిర్వంధంలో ఉంచింది. ఇప్పుడు కూడా సరిగ్గా అదే పరిస్థితి పునరావృతమైంది.

గత ఏడాది నవంబరులో జరిగిన ఎన్వికల్లో సూకీ పార్టీకి పార్లమెంటులో 440 స్థానాలకు గాను 315 స్థానాలు లభించాయి. 224 స్థానాలు ఉన్న ఎగువ సభలో 161 స్థానాలు గెలుచుకుని తిరుగులేని శక్తిగా అవశరించింది. సూకీ బలపడడం తమ ప్రయోజనాలకు ముప్పగా భావించింది. ప్రమాణ స్వీకారం చేయడానికి కొఢి గంటల ముందు మిలిటరీ తిరుగుబాటు చేసి నిర్వంధించింది. సైన్యం అధికారాన్ని చేటిక్కించుకోవడం పై ఒక్కరాజ్యసమితితో సహా పలు దేశాలు తీవ్ర అందోళన వ్యక్తం చేశాయి. నిర్వంధంలో ఉన్న ఆంగ్సిసాన్ సూకీని, ఇతర అగ్ర నేతలను విడుదల చేయాలని, ప్రజాస్వామ్యాన్ని పునరుద్ధరించాలని యాంగాన్ పేధుల్లోకి వచ్చి దిమాద్ చేస్తున్న నిరసనకారుల పైకి సైన్యం యుద్ధ ట్ర్యాంకులను ఎక్కువెట్టింది. మీదియా, సామాజిక ప్రచార మాధ్యమాలపై అంక్షలు విధించింది. మానవ హక్కులను బాహీటంగా కాలరాస్తున్నది. సైనికులు జరిపిన కాల్పుల్లో ఇప్పటి వరకు దాదాపు 500 మందికి పైగా చమ్మతి చెందారు.

మయన్హార్లో దశాబ్దాల సైనిక పాలనకు తెరచించిన నేత మఖీ సైనిక బిగ్గంధంలో...

మయన్హార్సు కొన్ని దశాబ్దాల పాటు పాలించిన కలినమైన పైనికాధికారులను సాహా చేసేందుకు తన వ్యక్తిగత స్వాతంత్ర్యాన్ని కూడా పదులుకొన్నారు అంగ్సిసాన్ సూకీ...

ఆమెను ఒక నియమబద్ధమైన ఉద్యమకారీగా, మానవ హక్కుల మార్గదర్శిగా అందరూ చూసేవారు. సూకీ 1989 - 2010 వరకు సైన్యంధంలోనే గడిపారు. సైనిక పాలనలో ఉన్న మయన్హార్లో ప్రజాస్వామ్యాన్ని నెలకొల్పాలని ఆమె చేసిన వ్యక్తిగత పోరాటం ఆమెకు, అఱచివేత ముందిగు శాంతియతంగా పోరాటుతన్న అంతర్జాతీయ వ్యక్తిగా గుర్తింపు తెచ్చి పెట్టింది.

2015లో ఎన్‌ఎల్‌డి భారీ విజయం సాధించిన ప్రపంచీకీ ఆమె అధ్వర్యులాలు కాలేకపోవడానికి విదేశీ నిబంధన అడ్డం వచ్చింది. దీంతో ఆమె కోసం స్టేట్ కాన్సిలర్ అన్న పదవిని స్వప్పించారు. అంతే తప్ప సైన్యం తన అధికారాలను వదులుకోవడానికి సిద్ధం కాలేదు. దీంతో సైన్యానికీ, సూకీకి మధ్య వైరుధ్యం అలాగే కొనసాగుతోంది. ప్రజాస్వామ్య పునాదులపై నవ మయన్హార్ నిర్మించాలన్న లక్ష్యం నెపయిందుడు. జాతుల మధ్య సామూహిక్యాన్ని నెలకొల్పుతామని హమీ ఇచ్చిన సూకీ 2017లో రఫీన్ రాప్టులో రోహింగ్యాలపై సైనికిన ఊచోతను బహిరంగంగా సమర్పించారు. ఇది అంతర్జాతీయంగా ఆమె ప్రతిష్ఠాను మనకబారేలా చేసింది. సైన్యానికి దాసోహమయన్హార్ను అవశ్యాతిని ఆమె మూరగట్టుకొన్నారు. ఇటువంటి ఒకటి రెండు తప్పేదాలు ఉన్నప్రయోకీ సూకీ మయన్హార్లో ప్రజాస్వామ్యం కోసం సాగిస్తున్న పోరాటం మహాత్రమైనది. ఆమెకు సంఖేభావంగా అంతర్జాతీయ సమాజం నిలవాల్పిన అసపరముంది.

రాజకీయ వారసత్వం

సూకీ మయన్హార్ స్వాతంత్రం కోసం పోరాడిన జనరల్ ఆంగ్సిసాన్ కూతురు. ఆమెకు రెండేళ్ళ వయసు ఉండగానే ఆయన హత్యకు గురయ్యారు. మయన్హార్ ట్రిట్యున్ పాలన నుంచి 1948లో స్వాతంత్రం పొందింది. 1960లో ఆమె తల్లి దాఫిన్ కోసి భారతదేశం వచ్చారు. అప్పుడామె తల్లి మయన్హార్ దౌత్యవేత్తగా డిలీకి వచ్చారు.

1

1. అమెరికాలోని స్వామేప్పికో ప్రాంతంలో పిల్సోఫ్ మంచు పర్వతం ఉంది. ఈ పర్వతం ఎత్తు 2,188 మీటర్లు. 1970లో ఓ పర్వతారోహకుడు ఈ పర్వతాన్ని ఎక్కుతూ మరణించాడు. మరొపైపు 'శవజీ' అనే స్థానిక అమెరికన్ మత విశ్వాసాలు, వారి సంస్కృతిని పరిష్కించాలన్న ఉద్దేశ్యంతో, 1970లో ఈ పర్వతాన్ని నిషేధించారు.

2

2. అస్ట్రేలియా పసిఫిక్ తీరం నుంచి 787 కి.మీ.దూరంలో ఉన్న పురాతన లావా అవశేషాలే ఈ బాల్స్ పిరమిడ్. యునెసో 1986లో ఈ పర్వతాలను వారసత్వ సంపదగా గుర్తించింది. అయితే అదే సంపత్తిరుంలోనే ఈ పర్వతాలను అభిరోహించడాన్ని నిషేధించారు. అప్పట్లో ఈ అంశం వివాదాన్ని ద్వేషించి, పర్వతా రీహాకుల వల్ల ఆ ప్రాంతం కాలుష్య మవుతుండటంతో ఆ పర్వతాలపై ఉండే అరుదైన కీటకాలు అంతరించి పోతున్నాయని శాస్త్రజ్ఞులు కనుగొన్నారు. కానీ కొంత మంచి రహస్యంగా అభిరోహిస్తానే ఉన్నారు.

3

3. భూటాంగ్ లోని గాంగీకర్ ప్యూలస్ మ్యూ పర్వతం ఎత్తు 7,570 మీటర్లు. హిమాలయ పర్వత శ్రేణిలో నేపాల్, భూటాంగ్ దేశాల మధ్యలో ఈ పర్వతం ఉంటుంది. స్థానికుల మత విశ్వాసాలను కాపాడటం కోసం ఈ పర్వతం పైకి ఎవరూ ఎక్కురాదంటూ భూటాంగ్ ప్రభుత్వం 1994లో ఆదేశాలు జారీచేసింది. వాతావరణ కారణాల ద్వారా 2003లో పర్వతారోహణము పూర్తిగా నిషేధించింది.

4

4. ఫిలిప్పీన్స్ లోని మాంట బనావో పర్వతాల ఎత్తు 2,170 మీటర్లు. ఈ లావా పర్వతాలను స్థానికులు పవిత్రమైనదిగా భావిస్తారు. 1994 వరకూ పర్వతారోహణం తొససాగింది. కానీ, పర్మాపురణవేత్తల సూచనల మేరకు ఫిలిప్పీన్స్ ప్రభుత్వం నిషేధాన్ని జారీ చేసింది.